

KOKEMÄEN KAUPUNKI

Talousarvio 2025

Taloussuunnitelma 2025-2027

Sisällysluettelo

.....	1
1 YLEISOSA	4
1.1 Yleinen taloudellinen kehitys.....	5
1.2 Taloudellinen tilanne kunnissa	8
1.3 Kokemäen kaupungin taloudellinen tilanne.....	10
1.4 Kirjanpito.....	11
2 KAUPUNKISTRATEGIA	12
2.1 Kokemäen kaupungin visio ja strategiset tavoitteet.....	13
2.2 Konserniohjeistus ja tavoitteet.....	14
3 TALOUSARVIOEHDOTUS.....	16
3.1 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne.....	17
3.2 Talousarvion sitovuus.....	20
3.3 Vuoden 2025 talousarvion laadinnan tausta ja lähtökohdat.....	20
3.4 Tuloslaskelma.....	26
3.5 Rahoituslaskelma	28
3.6 Talousarvioon sisältyvät palvelutarjonta- tai muut huomioitavat muutokset	29
3.7 Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto.....	31
4 TOIMINNALLISET TAVOITTEET	32
4.1 Positiivisen kuntakuvan luominen.....	33
4.2 Elinkeinorakenteen monipuolistaminen.....	34
4.3 Kuntalaisten hyvinvointi	35
4.4 Vihreän siirtymän Kokemäki.....	38
5 HENKILÖSTÖ.....	41
5.1 Talousarvioon sisältyvät olennaiset henkilöstömuutokset	42
5.2 Luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaatio 1.1.2025	43
.....	44

6 TALOUSSUUNNITELMA.....	45
6.1 Yleisperustelut.....	46
6.2 Talouden tasapainotus.....	46
6.3 Laskelmat	48
7 INVESTOINNIT	58

1 YLEISOSA

1.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden taantumien pohja näyttäisi olevan ohitettu. Vuositasolla BKT kuitenkin supistuu 0,2 prosenttia vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntäminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. BKT kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026, vaikka julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus vähentävätkin kotimaista kysyntää ja nostavat hintoja. Työllisyys laskee vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien kysynnän kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,1 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7,2 prosenttiin.

Keskipitkällä aikavälillä kokonaistuotannon arvioidaan kasvavan kohtalaisesti. Vuonna 2027 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin 1,3 prosenttia ja vuonna 2028 kasvun arvioidaan olevan noin 1,2 prosenttia. Bruttokansantuotteen kehitystä tukee muun muassa yksityisten investointien kasvu, jonka arvioidaan elpyvän markkinakorkojen laskun ja vihreään siirtymään liittyvien panostusten seurauksena.

Julkisen talouden alijäämä on muodostunut syväksi heikon suhdanteen, nopean inflaation, korkomenojen kasvun sekä varautumismenojen kasvun takia. Alijäämä kuitenkin alkaa parantua hitaasti myöhemmin, kun talous toipuu ja sopeutustoimet alkavat vaikuttaa täysipainoisesti.

Tänä vuonna julkisen talouden alijäämä syvenee edelleen yltäen 3,7 prosenttiin BKT:sta. Alijäämät syvenevät, kun heikko suhdannetilanne jatkuu, verotulojen kasvu on vaikeaa ja sosiaaliturvamaksujen tuotot supistuvat. Syyskuun alussa voimaan tullut arvonnäköveron korotus kasvattaa verotuloja, mutta menoja lisäävät kulutusmenojen sekä korko- ja eläkemenojen kasvu. Hallituksen päättämät sopeutustoimet alkavat parantaa julkisen talouden tilannetta, mutta eivät vielä käännä kehityksen suuntaa. Työttömyysvakuutusmaksun merkittävä alentaminen heikentää entisestään julkisen talouden rahoitusasemaa.

Vuonna 2025 julkisen talouden alijäämä pienenee 3,2 prosenttiin BKT:sta. Vaikka menoja kasvattaa muun muassa suuret puolustushankinnat, hallitusohjelmassa ja kevään 2024 kehysriihessä päätetyt sopeutustoimet vähentävät menoja ja lisäävät tuloja merkittävästi. Tulevina vuosina rahoitusasema paranee edelleen ja alijäämä asettuu 2,1 prosenttiin BKT:sta vuonna 2028.

Julkisyhteisöjen velka kasvoi 76,6 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2023, ja vuonna 2024 sen odotetaan nousevan yli 80 prosenttiin. Velan nopea kasvu vuonna 2024 johtuu pääasiassa valtion- ja paikallishallinnon alijäämistä sekä heikosta suhdannetilanteesta. Myös ARA-korkotukilainojen lisääntyminen kasvattaa julkista velkaa laskennallisesti. Vuonna 2025 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun säästötoimet tulevat voimaan ja taloustilanne paranee. Tämän jälkeen velkasuhteen kasvu hidastuu edelleen ja velkasuhde on ennustejakson lopussa noin 86 prosenttia.

Vuosi 2023 oli kuntataloudessa poikkeuksellinen sote-uudistuksen vuoksi. Kuntatalouden (ml. Ahvenanmaa) tilikauden tulos oli varsin vahva, 1,7 mrd. euroa, mutta ilman sote-uudistuksen kertaluonteisia verorahoituseriä tulos olisi jäänyt lähelle nollaa. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta ylsi vajaat 400 milj. euroa positiiviseksi ja lainakanta laski 19,9 mrd. euroon, kun sote-kuntayhtymien lainoja siirtyi hyvinvointialueille noin 5 miljardia euroa.

Kuntatalouden tilanne heikkenee vuonna 2024 jyrkästi, kun viime vuoteen kohdistuneet poikkeukselliset verorahoituserät poistuvat vahvistamasta kuntataloutta. Kuntatalouden vuosikatteen arvioidaan romahtavan noin 1,5 mrd. eurolla 3,0 mrd. euroon ja toiminnan ja investointien rahavirran heikkenevän miljardi euroa negatiiviseksi. Kuntien verotulojen arvioidaan laskevan vuonna 2024 yhteensä lähes 5 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna, sillä kunnallis- ja yhteisöverotuloista poistuu sote-uudistukseen liittyvä noin 1,3 mrd. suuruinen verohäntä ja lisäksi suhdannetilanne hidastaa verotulojen kasvua. Kiinteistöverotulot sen sijaan kasvavat reippaasti, mitä selittää osaltaan hallituksen päätös nostaa maapohjien verotuksen alarajaa. Kuntien saamat valtionosuudet laskevat muun muassa sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtionosuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta syvenee -1,9 miljardiin euroon vuonna 2025. Toimintamenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi tarkemmat sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksiennuste vuodelle 2025 on 3,4 prosenttia ja vuosille 2026–2028 keskimäärin 3,1 prosenttia.

Toimintamenojen hintojen nousun lisäksi myös toimintamenojen volyyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025, mikä aiheutuu TE-palvelu-uudistuksesta. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen, ja siten kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteille. Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin uudistuksen jälkeenkin lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve on laskeva pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Lisäksi lasten määrään varhaiskasvatuksessa vaikuttaa myös työllisyyden kehitys sekä varhaiskasvatuksen osallistumisaste, joka on ollut viime vuosina nousussa. Palvelutarpeen laskua onkin hieman loivennettu painelaskelmassa.

Hallituksen päätökset vahvistavat kuntataloutta. Vahvistaminen tapahtuu sekä tulojen lisäämisen että menojen karsimisen kautta. Nettovaikutuksiltaan merkittävin on hallituksen päätös lieventää sote-siirtolaskelman tarkentumisesta johtuvaa jälkikäteistarkistusta 277 miljoonan euron pysyvällä valtionosuuden lisäyksellä vuodesta 2025 alkaen. Myös säästöjä on pyritty löytämään, mutta arvioita kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkamisesta saatavista menosäästöistä on jouduttu maltillistumaan kevään 2024 arviosta.

Kuntien valtionosuudet kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, joka rahoitetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta laskennallista menolisäystä vastaavasti. Valtionosuuksien kasvu jää TE-uudistuksen lisärahoitusta pienemmäksi, sillä valtionosuuksiin tehdään samanaikaisesti vuosina 2025–2027 leikkauksia muun muassa sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastavat myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneminen. Lisäksi verotulomenetysten korvausten vähennys pienentää valtionosuuksia vuonna 2025 tuntuvasti, tosin verotulot kasvavat vastaavasti.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä vauhdittaa kunnallisverotulojen kasvua vuonna 2025. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntatalouden investointien rahoittamiseen, vaan välttämättömät investoinnit jatkuvat monissa kunnissa lainarahoituksella. Kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin. Kuntatalouden korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipustaan, sillä kiinteäkorkoiset lainat ovat suojanneet korkokustannusten kasvua.

Painelaskelman perusteella kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino syvenee toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna vuonna 2025 -1,9 mrd. euroon, vuonna 2026 noin -2,0 mrd. euroon ja vuonna 2027 noin -2,1 mrd. euroon. Kun valtionosuuksiin tehtävät takautuvat sote-vähennykset ja hallituskauden aikainen indeksijarru poistuvat, asettuu toiminnan ja investointien rahavirta -1,9 mrd. euroon vuonna 2028. Vuosikatteet eivät riitä vuosina 2025–2028 nettoinvestointeihin tai edes poistoihin. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin. Ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa, kiinteistöjen tehokas käyttö, kaupungistuminen, syntyvyyden pienentyminen sekä vihreä siirtymä edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja, joissa yhteistyö korostuu.

Vuonna 2023 kuntatalouden lainakanta oli noin 19,9 mrd. euroa. Negatiiviset toiminnan ja investointien rahavirrat kasvattavat lainakannan 28,0 mrd. euroon vuonna 2028. Kuntatalouden menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, mikäli kunnat ja kuntayhtymät pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Toisaalta palveluverkon karsiminen voi osoittautua kaikenkokoisissa kunnissa poliittisesti hankalaksi kysymykseksi. On myös huomioitava, ettei painelaskelmassa ole vielä ennakoitu, miten kuntien hyvinvointialueille vuokraamien sote-kiinteistöjen lain mukaisen vuokra-ajan päättyminen vuonna 2026 vaikuttaa kuntien saamiin vuokratuloihin ja sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen.

Lähde; Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2024, valtiovarainministeriön julkaisuja – 2023:70

1.2 Taloudellinen tilanne kunnissa

Tilastokeskuksen syksyn 2024 väestöennustelinkki toiseen palveluun yllätti kaikki positiivisuudellaan. Kun edellisen väestöennusteen mukaan Suomen väkiluku olisi vuonna 2070 noin 5,4 miljoonaa, niin uusin väestöennuste ennakoii Suomen väkimääräksi kyseisenä vuonna 6,5 miljoonaa henkilöä. Tämänkaltainen väestömäärän kasvu merkitsisi Suomeen tulevana vuosina oletettua selvästi voimakkaampaa talouskasvua ja tasapainoisempaa julkista taloutta.

Tilastokeskuksen väestöennuste kuvaa sitä, millainen väestökehitys on luvassa, jos viimeaikainen väestökehitys jatkuisi muuttumattomana seuraavat vuosikymmenet. Väestöennuste on pitkän aikavälin trendiennuste, jossa pienetkin erot valituissa oletuksissa syntyvyydestä, kuolevuudesta ja maahanmuutosta kumuloituvat ja heiluttavat pitkän aikavälin ennustetta hyvinkin paljon. Viimeisimmän kymmenen vuoden ajan väestöennuste on laskenut heikentyneen syntyvyyden vuoksi. Nyt ennustetta kohensi kasvanut nettomaahanmuutto-oletus. Maahanmuutto on lisääntynyt viime vuosina muun muassa Ukrainan sotaa paenneiden ihmisten takia. Oletusten vaihtelusta huolimatta väestörakenteen muutoksen iso kuva on pysynyt jo pitkään varsin ennallaan: Väestön eliniän pidetessä yli 65-vuotta täyttäneitä on Suomessa tulevana vuosikymmeninä yhä enemmän ja nuorten ikäluokkien koko on selvästi pienempi kuin vanhempien ikäluokkien.

Matala syntyvyys haastaa paitsi kuntia niin myös maakuntia ja hyvinvointialueita. Alueittainen väestöennuste ulottuu nyt vuoteen 2045 asti. Nettomaahanmuuton vahvistuminen näkyy positiivisesti myös alueellisissa luvuissa, mutta syntyvyyden lasku ja maan sisäinen maassamuutto eriyttävät kuntakenttää edelleen. **Luonnollinen väestönlisäys keskittyy yhä harvempiin kuntiin ja lisääntynyt nettomaahanmuutto kasvukeskuksiin voimistaa kehitystä entisestään.**

Tilastokeskuksen mukaan syntyneiden määrä oli kuolleiden määrää suurempi 31 kunnassa vuoden 2023 aikana. Vastaavalla syntyvyyden tasolla tällaisia kuntia olisi 18 vuonna 2035 ja enää 13 vuonna 2045. Sama kehitys näkyy myös maakuntatasolla ja hyvinvointialueilla. Kaikkien maakuntien luonnollinen väestönlisäys on miinuksella vuonna 2045, joten väestönkasvu jopa esimerkiksi Uudellamaalla tulee olemaan muutoliikkeen, etenkin maahanmuuton, varassa. Nuorten ikäluokkien pienentyminen näkyy kuntien budjeteissa erityisesti pienenevinä valtionosuuksina.

Kaikkien kuntien on varauduttava väestöennusteeseen viimeistään nyt

Väestöennuste on kunnille tärkeä työkalu. Sitä seurataan ja hyödynnetään paljon erilaisten strategioiden, ennusteiden ja suunnitelmien laadinnassa. Väestöennuste osoittaa kunnille kehityssuunnan, jonka toteutumiseen tulee varautua.

Vaikka kuntien palveluja uudistetaan koko ajan toteutuneen väestökehityksen perusteella, niin moni väestöään menettävä kunta haluaa pitää kiinni palveluistaan viimeiseen asti. Sen vuoksi heikentyvä väestöennuste on voitu kuitata päätöksenteossa sillä, että juuri meidän kunnassamme kehitys saadaan käännettyä parantamalla palveluiden laatua ja houkuttelemalla kuntaan uusia asukkaita. Palveluja voidaan parantaa esimerkiksi maksuttomalla varhaiskasvatuksella tai rakentamalla kuntaan uusi, entistä ehompi koulurakennus.

Kuntaan voidaan saada näillä keinoilla uusia asukkaita, mutta kilpailu kuntalaisista heikentää aina kunnan käyttötaloutta ja kasvattaa velkaantumista. **Jos kunnalla ei ole muita ässiä hihassaan niin taloudelliset ja toiminnalliset riskit kasvavat pidemmällä aikavälillä.** Keskittymällä vain yksittäisen kunnan palvelujen säilyttämiseen, menetetäänkin mahdollisuus kustannusten jakamiseen ja osaamisen kehittämiseen yhdessä naapurikuntien kanssa.

Kuntien talouden tila on heikentynyt kuluvana vuonna poikkeuksellisella tavalla, eikä korjausliikettä ole näköpiirissä moneen vuoteen. Viimeistään nyt uuden väestöennusteen kehitykseen on varauduttava kaikissa kunnissa. Väestöennuste antaa näkymää alueellisiin palvelutarpeisiin erityisesti isojen infrainvestointien edessä ja mahdollistaa keskustelun siitä, voisiko kunta saavuttaa laadukkaammat palvelut yhdessä naapurikuntien kanssa. Tätä niin sanottua älykästä sopeutumista on tehtävä kaikenkokoisissa kunnissa, kaikissa maakunnissa sekä myös kuntien sisällä. Kyse on julkisten varojen vastuullista käytöstä sekä kuntakentän itsemääräämisoikeuden säilyttämisestä.

Työikäinen väestö kasvaa vain harvoissa kunnissa

Monesti kuntien päähuomio kiinnittyy väestöennusteessa syntyvien lapsien, koululaisien tai kuntaan muuttaneiden asukkaiden lukumääriin. TE-palveluiden siirtyessä kuntien lakisääteiseksi tehtäväksi huomiota tulee kiinnittää yhä voimallisemmin työikäisten määrän kehitykseen. Se antaa pohjaa myös kuntien veroennusteiden suunnalle tulevaisuudessa.

Tilastokeskuksen väestöennusteen perusteella Suomen työikäinen väestö kasvaa vuoteen 2045 mennessä reippaasti, reilulla 300 000 henkilöllä. Näkymä on koko maan tasolla positiivinen, vaikka siihen sisältyykin huomattavaa epävarmuutta alaspäin.

Kunnittain tarkasteltuna näkymä 15–65-vuotiaiden määrän kehitykseen ei ole kuitenkaan helppo. Työikäinen väestö kasvaa vuoteen 2045 mennessä vain joka viidennessä kunnassa. Ainoastaan 8 kunnassa työikäisen väestön määrä nousee yli 10 000 henkilöllä. Peräti 241 kunnassa työikäisten määrä laskee. Erityisen voimakkaasti työikäinen väestö supistuu väestöennusteen mukaan Itä-Suomessa. Suomi tulee olemaan 20 vuoden kuluttua hyvin erinäköinen paikka erityisesti työikäisen väestön keskittymisen kautta. Tilanne haastaa niin kuntia, yrityksiä, työnhakijoita kuin koulutuksen järjestäjiä. Menestymistä määrittää kaikkien toimijoiden yhteistyö ja kilpailukyky.

Lähde; Kuntaliitto, pääekonomisti lokakuu 2024

1.3 Kokemäen kaupungin taloudellinen tilanne

Kokemäen kaupunginvaltuusto on edellisvuosien aikana hyväksynyt yksimielisesti tavoitteen, jonka mukaan kaupungin talous on pidettävä sellaisessa kunnossa, ettei taseeseen kerry kumulatiivista alijäämää tai jos sitä kertyy, niin tavoitteena on, että alijäämä tulee katetuksi Kuntalain 110 §:ssä mainitussa neljän vuoden aikana. Valtuuston hyväksymä tavoite on ollut yksi osa voimassa olevaa kuntastrategiaa. Kaupunginvaltuuston vahvistamassa kuntastrategiassa yhtenä kunnan toimintaa ohjaavana arvona on vastuullisuus. Strategian mukaan ”Kaupungin taloutta hoidetaan vastuullisesti”.

Talouden vastuullinen hoitaminen tarkoittaa useita eri asiakokonaisuuksia lähtien pienistä yksityiskohdista aina suuriin kokonaisuuksiin.

Suurimpina kokonaisuuksina on yhä edelleen pidettävä seuraavien asiakohtien hallitsemista:

- estää taseeseen kertyvän alijäämän syntyminen
- pitää kaupungin vieraan pääoman määrä sellaisena, ettei sen hoitaminen (lyhennykset+korot) vaaranna kaupungin toiminnan järjestämistä
- pidättäytyä sellaisten taloudellisten sitoumusten ja vastuiden antamisesta, joihin sisältyy merkittävä taloudellinen riski tai jotka eivät välittömästi kuulu kunnan perustehtäviin
- pidättäytyä sellaisista hankkeista, jotka vaarantavat kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä

Kokemäen kaupungin vuoden 2023 tilinpäätös oli 1,8 M€ ylijäämäinen. Edellä olevan johdosta kaupungin taseessa oleva ylijäämä kasvoi 6,4 M€:oon.

Vuoden 2024 talousarvio laadittiin alkujaan noin 0,62 M€ alijäämäiseksi. Talousarviovuoden aikana siihen on tehty 50 000 euron menolisäys. Syys-lokakuun 2024 tilanteen perusteella tehdyn arvion perusteella vuoden 2024 tilikauden tulos tulee olemaan jonkin verran parempi eli noin 0,2–0,4 M€ alijäämäinen.

Menneistä ylijäämäisistä tilinpäätöksistä ja kumulatiivisesta ylijäämästä huolimatta Kokemäen kaupungin taloudessa on muiden satakuntalaiskuntien tavoin ongelma, joka tulee vaikuttamaan jatkossa kunnan toimintaan ja toiminnan rahoitukseen. Kaupungin asukasluku on laskenut yhtäjaksoisesti vuodesta 1989 alkaen. Asukasluvun laskun pysäyttäminen on kaupungin talouden turvaamisen kannalta tärkein osatekijä. Jos ja kun se ei toteudu, on kaupungin toimintamenot sopeutettava väheneviin tuloihin.

Asukasluvun lasku vaikuttaa kaupungin talouteen olennaisesti kahteen eri tulokohtaan. Työikäisten määrän muutos vaikuttaa verotulokertymään ja alle 16-vuotiaiden määrän muutos vaikuttaa valtionosuuksien määrään. Sote-ratkaisun myötä muiden kuin alle 16-vuotiaiden määrän vaikutus valtionosuuskertymissä on erittäin vähäinen.

Työikäisten eli 19-64 –vuotiaiden määrä on viimeisten vuosien aikana laskenut noin 80 henkilöllä vuosittain. Tämä tarkoittaa vuositasolla noin 150 000-170 000 euron tulomenetystä.

Alle 16-vuotiaiden eli varhaiskasvatusta, esiopetusta ja perusopetusta saavien määrä on pienentynyt myös viime vuosina noin 25-29 henkilöllä vuosittain. Tämä tarkoittaa vuositasona noin 250 000 euron tulomenetystä valtionosuuksissa. Alle 16-vuotiaiden määrän vähentyminen tarkoittaa käytännössä myös heidän vanhempiensa lukumäärän vähentymistä, jolloin kunnan omavastuuosuus myös pienenee ja todellinen tulomenetys on noin 130 000 euroa vuodessa.

Kaupungin asukasluku on vähentynyt viimeisen 10 vuoden (2014-2023) aikana keskimäärin noin 99 henkeä/vuosi eli keskimäärin noin 1,4 %/vuosi. Asukasluvun väheneminen vaikuttaa olennaisesti kaupungin verotuloihin ja valtionosuuksiin ja kunnan yleiseen toimeliaisuuteen. Jotta kaupungin talous saadaan pidettyä sellaisena, mikä takaa kunnan olemassaolon jatkumisen, on kaupungin palvelurakennetta ja -varustusta jatkossakin tiivistettävä ja tehostettava.

Ajalla 1-9/2024 syntyneiden lukumäärä oli 21, vuoden 2023 vastaavan ajan lukumäärä oli 25 ja vuoden 2022 vastaavan ajan lukumäärä 33 henkilöä. Kaupungin asukasluku oli syyskuun 2024 lopussa 6 694. Vuotta aiemmin eli 30.9.2023 asukasluku oli 6 813 eli vähennys oli 1,7 % eli 119 henkilöä.

Tilastokeskuksen uusimman ennusteen (syksy 2024) mukaan Kokemäen kaupungin väestöennuste on seuraava vuoteen 2030 saakka:

	Yhteens	0 - 6 v	7 - 12 v	13 - 15 v	16 - 18 v	19 - 49 v	50 - 64 v	65 - 74 v	75 - v
2024	6 696	303	367	195	246	1 896	1 491	1 068	1 130
2025	6 622	292	363	196	216	1 883	1 462	1 063	1 147
2026	6 550	293	344	190	209	1 862	1 436	1 038	1 178
2027	6 486	294	336	184	196	1 852	1 397	1 033	1 194
2028	6 426	278	329	190	197	1 844	1 353	1 031	1 204
2029	6 372	268	321	189	194	1 843	1 306	1 053	1 198
2030	6 323	270	295	204	188	1 832	1 285	1 039	1 210
muutos	-373	-33	-72	9	-58	-64	-206	-29	80
muutos %		-11 %	-20 %	5 %	-24 %	-3 %	-14 %	-3 %	7 %

1.4 Kirjanpito

Kuntalain 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa säädetään. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113-116 §:n soveltamisesta.

Kuntalain 113 §:n mukaan tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, johon kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kirjanpidon on tuotettava talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden seurannassa tarvittavat tiedot. Investointimenot ja pääomarahoitukset sisältyvät talousarvioon ja kirjanpidon on tuotettava myös rahoitusosan seurannassa tarvittavat tiedot.

2 KAUPUNKISTRATEGIA

2.1 Kokemäen kaupungin visio ja strategiset tavoitteet

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain 110 §:n mukaisesti talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kuntastrategian vuosille 2022-2025 joulukuussa 2021 pitämässään kokouksessa. Strategiassa on määritelty kaupungin visio, arvot sekä painopistealueet.

Kaupungin strategiassa arvoiksi on määritelty vastuullisuus ja avoimuus, lapsiystävällisyys, yhteisöllisyys, yritysmyönteisyys sekä ympäristöystävällisyys.

Strategia-asiakirjassa painopistealueiksi on hyväksytty

1. positiivisen kuntakuvan luominen,
2. elinkeinorakenteen monipuolistaminen,
3. kuntalaisten hyvinvointi sekä
4. vihreän siirtymän Kokemäki.

Painopistealueiden mukaisesti strategiaan on kirjattu toimenpide-ehdotuksia. Lautakuntien talousarvion valmistelun yhteydessä esittämät ja tarkentamat toiminnalliset tavoitteet valtuustokaudelle 2022-2025 on kirjattu strategia- ja hyvinvointisuunnitelma-asiakirjoihin. Edellä mainittujen asiakirjojen osakokonaisuudet on esitetty tämän talousarvion kohdassa 4. Toiminnalliset tavoitteet.

Kuntavaalit pidetään huhtikuussa 2025 ja uusi valtuusto aloittaa toimintansa 1.6.2025 alkaen. Valtuusto tulee hyväksymään vuoden 2025 aikana uuden strategian, jota se tulee sittemmin työssään noudattamaan.

2.2 Konserniohjeistus ja tavoitteet

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

Konserniohjeen mukaisesti kaupunginvaltuusto on kaupunkikonsernin ylin päätöksentekoaikoinen. Valtuuston tehtävänä on määrittää ja hyväksyä kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kaupungin omistajapolitiikan linjaukset. Omistajaohjausta toteutetaan konserniohjeen mukaisesti mm. siten, että tytäryhtiöt ovat sitoutuneet hankkimaan konsernijaoston ennakkokannan konserniohjeessa määritellyissä asioissa. Samoin yhtiöt ovat sitoutuneet konserniohjeen mukaiseen raportointiin.

Sote-ratkaisun johdosta kaupungin talousarvio ja tilinpäätös pienenevät euromääräisesti noin 60 %:lla. Tämän johdosta konserniyhtiöiden suhteellinen euromääräinen painoarvo kaupungin taloudessa kasvoi huomattavasti, jolloin kaupungin konsernijohton tulee jatkossa tarkastella yhdessä yhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten ratkaisujen merkitystä entistä tarkemmin.

Konsernikohtaiset tavoitteet

Kiinteistöosakeyhtiöt: Kiinteistö Oy Kokemäen Teljän Talot ja Kiinteistö Oy Hakatienkartano

Yhtiöiden pääomarakennetta tulee pyrkiä edelleen parantamaan johdonmukaisesti muun muassa lainajärjestelyillä sekä Valtiokonttorin/ARA:n avustuksella ja mahdollisin lainaehdoilla helpotuksella.

Peipohjassa sijaitseva huonokuntoinen rivitalo (Myyränkatu 5, neljä asuntoa) tulee purkaa 31.7.2025 mennessä.

Kiinteistö Oy Hakatienkartanon omistama kerrostalo tulee purkaa vuoden 2025 loppuun mennessä konsernijaoston vuosien 2022 -2024 antamien ohjeistusten mukaisesti.

Kokemäen Lämpö Oy

Liikevoittoprosentti vähintään 10,00 %. Omavaraisuusaste tulisi olla vähintään välillä tasolla eli suurempi kuin 15 %. Kyseinen tavoite on asetettu alun perin vuoden 2020 talousarviossa, joten tavoite on ollut useampivuotinen. Yhtiön nykyinen omavaraisuusaste 13 % on tasoa heikko.

Yhtiöllä tulee olla laadittuna 1-3 vuoden suunnitelma, johon on kirjattu kaikki tiedossa olevat kunnossapito/peruskorjaus tmv. investoinnit. Suunnitelmasta tulee selvittää myös se, rahoitetaanko investoinnit yhtiön omalla vai ulkopuolisella rahoituksella. Suunnitelma tulee saattaa kaupungille tiedoksi maaliskuun 2025 loppuun mennessä.

Yhtiön rahoituksen suunnitelmallisuutta tulee kokonaisuudessaan parantaa.

Kaupunki tulee tarkistamaan yhtiölle antamiensa takauksiin liittyvää takausprovisioita siten, että se on jatkossa kaikkien lainojen osalta 2 %.

Kokemäen Teollisuuskylä Oy

Kokemäen Teollisuuskylä on osakkaana konkurssiin syksyllä 2024 menneessä GreenCl.fi Pilot Environment Kokemäki Oy -nimisessä osakeyhtiössä. Teollisuuskylä Oy:n tulee informoida omistajayhteisöään konkurssimenettelyn toimenpiteistä tmv.

Tavoitteena on pitää yhtiön taloudellinen tila hyvänä, joka mahdollistaa sen, että yhtiön käytössä olevat liiketoiminnan ulkopuoliset varat ovat omistajayhteisön käytössä korvausta vastaan.

Kokemäen Vesihuolto Oy

Liikevoittoprosentti tulisi olla vähintään tyydyttävällä tasolla. Tyydyttävä taso vaatii noin 10 % liikevoiton. Yli 10 % liikevoiton katsotaan tasoksi hyvä.

Omavaraisuustavoite vähintään 50 %, joka vastaisi asteikolla erinomaista tasoa, kun taas 35-50 % tasoa hyvä.

3 TALOUSARVIOEHDOTUS

3.1 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Talousarvion käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvioperiaatteita koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) § 110. Siinä säädetään myös vuotta pitemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talous-arviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kunnan kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaisen toiminnan menot ja tulot sekä suunnitelman mukaiset poistot. **Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen.** Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo- ja menojen riittävytenä eri suunnitelmavuosina. Tuloslaskelmaosasta suoraan saatavat tunnusluvut ovat toimintakate/toimintajäämä, käyttökate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä. Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista eli pyrkimystä nollatulokseen ei kuntalaki edellytä vuositasolla. Tilikauden tulos talousarviossa tai yksittäisenä suunnitelma- vuotena voi olla yli- tai alijäämäinen.

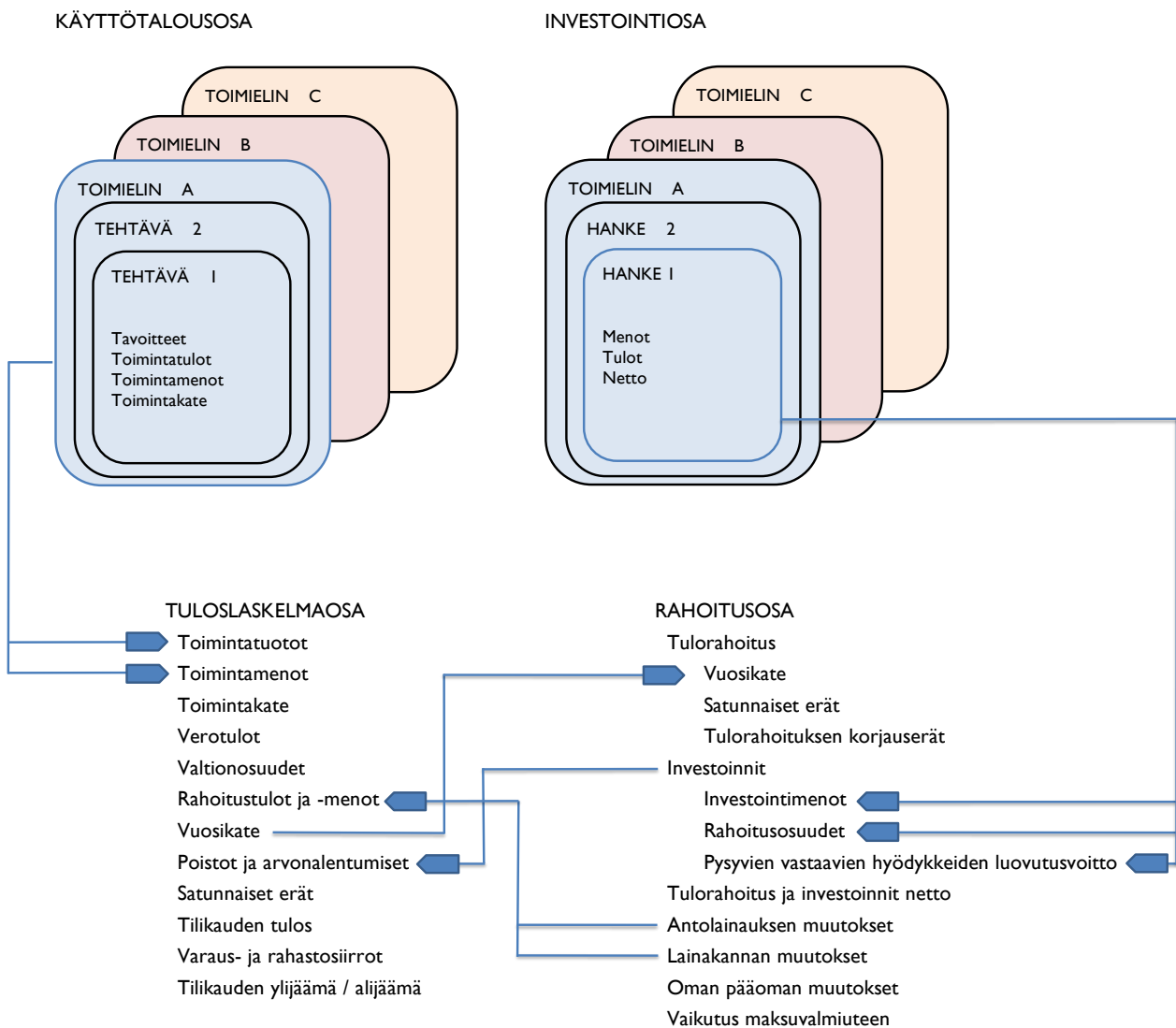
Tilikauden tuloksen kehityksen arvioinnissa on taloussuunnitelmalla keskeinen merkitys. Kunnanhallituksen tulee tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Tasapainotuksessa kunnanhallitus joutuu ottamaan kantaa siihen, mitä muutoksia kuluvan vuoden tai seuraavaan talousarvioon ja -suunnitelmaan on tehtävä.

Rahoitussuunnitelmalla osoitetaan, kuinka kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulorahoitus ja pääomarahoitusta sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava pääomarahoitusta. Pääomarahoitusta ovat lainan otto ja kuntayhtymässä lisäksi jäsenkuntien oman pääoman ehtoiset sijoitukset. Kunta voi kattaa rahoitustarpeen myös toimintapääomaa vähentämällä, mikä voi merkitä rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutuneen pääoman vapauttamista taikka lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäystä.

Talouden vakaus edellyttää myös, etteivät sitoumukset ja niihin liittyvät riskit ylitä kunnan voimavaroja. Sitoumuksia, joihin liittyy erityinen riski, ovat lainatakausten ja muiden vakuuksien antaminen yhteisöille. Merkittäviä riskejä voi liittyä myös kunnan investointihankkeisiin sekä luotonantoon elinkeinotoimintaa harjoittaville yhteisöille. Kuntalain 110 §:n talousarvion rakennetta koskevalla säännöksellä pyritään yhtenäiseen talousarviokäytäntöön. Kunnan ja kuntayhtymän talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Lisäksi tarvitaan yleisperustelut ja liitteet.

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kaksi näkökulmaa, jotka määräävät suunnitelmien rakenteen. Nämä ovat:

- a) **kokonaistalouden näkökulma**
 - tuloslaskelmaosa
 - rahoitusosa
- b) **toiminnan ohjauksen näkökulma**
 - käyttötalousosa
 - investointiosa

Tuloslaskelma- ja rahoitusosan väliset yhdysnuolet kuvaavat talousarviossa esiintyvien eri osa-alueiden oleelliset keskinäiset yhteydet.

Tuloslaskelmaosassa oleva vuosikate luo pohjan rahoitusosan rahavirtalaskelmalle. Tulorahoituksen tulisi yksin tai yhdessä ottolainojen sekä oman pääoman lisäyksen kanssa kattaa investointimenot, jotta kunnan maksuvalmius ei kärsisi olennaisesti. Vakaassa taloudessa vuosikatteen tulee esim. viiden vuoden tarkastelussa kattaa vastaavan ajan investointimenot. Mikäli näin ei toteudu, kunta velkaantuu.

Toimielimen tekemä ja rahoitusosassa ilmenevä investointi jaksotetaan vuosipoistoina tuloslaskelmaosaan kuluksi. Rahoitusosassa kuvatut lainakantojen muutokset, kuten lainojen korot, vaikuttavat niin ikään tuloslaskelmaosassa rahoitustuloihin ja -kuluihin.

3.2 Talousarvion sitovuus

Talousarvion käyttötalousosa on valtuustoon nähden sitova seuraavasti:

Yleishallinto

Vaalit, eri toimielimet, hallinto-osasto, muut palvelut, sisäiset palvelut, projektit

Elinvoimalautakunta

Elinvoimapalvelut, työllistäminen ja nuorten työpaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus, kansalaisopisto, musiikillinen koulutus, hyvinvointipalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tekninen- ja ympäristölautakunta

Hallinto, kaavoitus- ja mittaus-toimi, yleiset alueet, kiinteistöjen hoito, tilahallintopalvelut, ympäristöterveydenhuolto, ympäristötoimi ja rakennusvalvonta

Yhteiset erät

Verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut, poistot, satunnaiset erät, varaukset, rahastojen lisäys/vähennys

Investointimenojen osalta talousarvio on valtuustoa sitova hankekohtaisesti liitteenä olevan investointiosan mukaisesti. Kaupunginhallitus voi talousarviovuoden aikana muuttaa investointiosan kustannuspaikan määrärahoja, jos yksittäinen määrärahamuutos on enintään +/-70 000 euroa eikä muutoksella lisätä investointien nettomäärää.

Vuosien 2025-2026 investointisuunnitelma on alustava arvio, eikä se ole valtuustoa sitova. Myönteinen valtionavustuspäätös tai muun ehdon täytyminen on edellytys erikseen merkityille investointikohteille.

Menomäärärahat ja tuloarviot ovat sitovia bruttomääräisinä.

3.3 Vuoden 2025 talousarvion laadinnan tausta ja lähtökohdat

Käsitellessään viime vuosien talousarvioita ja -suunnitelmia ja tilinpäätöksiä Kokemäen kaupunginvaltuusto on yksimielisesti hyväksynyt tavoitteen, jonka mukaan kaupungin talous tulee pitää sellaisena, ettei taseeseen kerry kumulatiivista alijäämää tai jos kertyy, niin kertyneet alijäämät saadaan katettua Kuntalain määräämän ajan kuluessa.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt myös periaatteen, jonka mukaan taseeseen kertynyt ylijäämä ei mahdollista tietoista alijäämäisten budjettien laatimista.

Jälkimmäisestä periaatteesta on nyttemmin vuoden talousarvion 2024 osalta jouduttu luopumaan ja vuoden 2025 osalta tullaan samoin luopumaan.

Kaupunginhallitus antoi lautakunnille elokuussa 2024 lautakunnille vuoden 2025 talousarviokehityksen. Talouskehitys on sellainen, että siinä arvioitiin ansiotason/palkkakulujen kasvuksi noin 2,5 % elokuun/syyskuun 2024 tasosta, inflaation arvoksi noin 1,6 % ja korkotasoksi vuodelle 2025 noin 2,5 -3,0 %. Edellä mainittujen pakollisten kulunousujen lisäksi kehityksessä otettiin huomioon kaksi olennaista tekijää; vuokratulojen lasku ja TE-uudistus.

Vuokratulojen arviotiin laskevan noin 0,7 M€ koska hyvinvointialueen maksamat vuokratulot pienenevät kaikissa sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöissä. Te-uudistuksen puolestaan arvioitiin kasvattavat toimintamenoja noin 0,9 M€. Kaikki edellä mainitut muutokset huomioiden kaupunginhallitus antoi lautakunnille 17,35 M€ kehityksen. Kehitys (=toimintakate) oli noin 1,1 M€ suurempi kuin vuoden 2024 talousarvion toimintakate. Absoluuttisesta kasvusta huolimatta kehitys oli erittäin tiukka.

Talousarvion vertailtavuus ja talousarvioehdotus tulo- ja menoperusteluineen

Vuosien 2024 ja 2025 talousarvion tuloslaskelmat ja käyttötalousosat ovat keskenään vertailukelpoisia, koska mitään olennaisia Kokemäen kaupunkia koskevia hallinnollisia ratkaisuja ei ole tapahtunut ko. vuosien välillä. Sen sijaan on huomattava Te-uudistuksen tuoma menolisäysmuutos (1,0 M€,) jonka seurauksena elinvoimalautakunnan vuoden 2024 ja 2025 talousarviot eivät ole vertailukelpoisia. Samoin on huomattava, että 0,7 M€ tulomenetyks kohdistuu tekninen- ja ympäristölautakunnan talousarvioon.

Toimintatuotot

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän noin 4,2 M€. Sisäisten toimintatuottojen osuus tästä on noin 1,5 M€. Sisäiset toimintatuotot koostuvat lähes yksinomaan ruoka- ja puhtaanapalveluiden muilta osastoilta perimistä maksuista.

Toimintatuotot laskevat olennaisesti eli noin 0,9 M€ vuoteen 2024 verrattuna. Ko. määrästä vuokrien osuus on noin 0,72 M€, joka puolestaan koostuu seuraavista kohteista; Kokemäen terveysasema 0,24 M€, Henrikinhovi 0,12 M€ ja Harjavallan terveyskeskus 0,36 M€. Kahden ensimmäisen osalta asia on hallinnollisesti päätetty ja kolmannen kohteen osalta kiinteistön omistusoikeuden siirto on valmistelussa.

0,2 M€ tuottojen lasku koostuu useasta eri kohteesta: työllisyyspalvelujen työpanoksen myynti Ulvilan kaupungille noin 40 000 euroa, valtiolta saatavat tuet hankkeisiin ja projekteihin noin 50 000 euroa ja työllistämiseen liittyvät tuet valtiolta noin 30 000 euroa.

Varhaiskasvatusmaksuja on budjetoitu kertyväksi vuodelle 2025 yhteensä 174 000 euroa eli noin 10 000 euroa edellisvuotta enemmän.

Toimintatuottoihin on kirjattu myös mahdolliset myyntivoitot. Myyntivoittoja on arvioitu saatavan noin 8 000 euroa eli hyvin realistinen arvio viime vuosien toteutuneisiin kiinteistökauppoihin verrattaessa.

Talousarvio ei sisällä uusia maksuja. Toimintavuoden aikana tullaan kuitenkin tekemään normaalit vakiintuneet maksujen tarkistukset.

Toimintakulut

Toimintakulujen määräksi on arvioitu 22,1 M€ eli noin 0,84 M€ (3,9 %) vuoden 2024 toimintakuluja enemmän.

Palkkamäärärahoja on varattu kaikkiaan 10,35 M€ eli noin 0,1 M€ vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Talousarviota laadittaessa ei ole ollut tietoa vuoden 2025 tulevista kunnallisen alan palkkaratkaisuista, mutta osastoille annettiin ohje, jonka mukaisesti vuoden 2025 palkat tulee budjetoida siten, että syyskuun 2024 palkkatasoa korotetaan 2,5 %. Toimenpiteen korotusvaikutus on noin 0,25 M€.

Talousarviossa on edellä mainitun korotusvaikutuksen lisäksi lukuisia palkkamenoihin liittyviä muutoksia. Elinvoimalautakunnan osalta työllisyyspäällikön virka jää täyttämättä samoin kuin maankäyttöinsinöörin virka teknisellä osastolla. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointilautakunnan osalta palkkamenojen kasvu on lähes +/- 0, koska mm. määräaikaisten palkkamenojen on budjetoitu toiminnan järjestelyjen johdosta vähemmän.

Henkilöstösivukulujen määrä on sama 2,56 M€ kuin vuoden 2024 talousarviossa.

Henkilöstökulujen yhteismäärä on 12,86 M€ eli noin 100 000 euroa pienempi kuin vuoden 2024 talousarviossa. Henkilöstömenot muodostavat sote-ratkaisun jälkeen noin 62,5 % kaupungin kaikista ulkoisista käyttötalousmenoista, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan osalta jopa 81,5 %.

Talousarvio sisältää virka/toimimuutoksia. Kaikki henkilöstömuutokset on luetteloitu talousarvion luvussa 5 Henkilöstö.

Muiden kuin henkilöstökulujen osalta muutokset keskittyvät käytännössä TE-uudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin. **Asiakaspalveluiden ostoihin** on budjetoitu noin 540 000 euroa lisää. Tämä tarkoittaa käytännössä Porin kaupungille maksettavaa osuutta työllisyyspalveluiden hoidosta.

Muiden palveluiden osalta kulut kasvavat 4,69 M€:sta noin 0,2 M€:lla eli 4,6 %. Kasvu koostuu useasta eri menolajista.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (2,0 M€) on budjetoitu saman suuruisena kuin 2024.

Avustusten määrä kasvaa 0,74 M€:sta 1,0 M€:oon. Määräraha koostuu useasta eri kohteesta, mutta suurin nousu on kirjattu TE-uudistuksen myötä kunnan lisämaksetta-

vaksi tulevasta työmarkkinatuen kuntaosuudesta. Vuoden 2024 talousarviossa työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannuksiksi on arvioitu 0,38 M€ ja vastaavasti vuodelle 2025 yhteensä 0,68 M€.

Muut toimintakulut pysyvät vuoden 2024 tasossa eli ovat noin 0,47 M€.

Verotulot

Kunnallisvero

Kokemäen vuoden 2024 talousarviossa kunnallisverokertymäksi arvioitiin noin 11,5 M€. Syyskuun 2024 toteutuman ja verokehikon perusteella kertymä tulee olemaan noin 0,4 M€ suurempi eli noin 12,0 M€. Verotuloarvioita vuodelle 2024 laadittaessa olettamuksena oli, että kaupungin asukasmäärä vähenisi vuonna 2023 noin 100 henkilöllä. Asukasmäärä väheni vuonna 2023 yhteensä 139 henkilöllä. Vuoden 2024 kunnallisverotilityksiin vaikuttaa kunnan asukasluku 31.12.2023.

Vuoden 2025 kunnallisverotuotoksi on arvioitu 12,2 M€ nykyisellä 9,2 % veroprosentilla. Kunnallisverotuloarvio perustuu pääpiirteissään seuraaviin olettamuksiin:

- a) Kunnan asukasluvun lasku jatkuu ja asukasluvun arvioidaan olevan 31.12.2024 noin 6 680. Lokakuun lopussa 2024 asukasluku oli 6 694.
- b) Ansiotulojen kasvuksi on arvioitu noin 3 % valtakunnallisesti, asukasluvun laskun myötä Kokemäen vastaava luku on noin 1,3 %.
- c) Ansiotulovähennyksen poisto kunnallisverotuksesta lisää tuloverokertymää noin 0,5 M€. Valtionosuuksissa tehdään puolestaan vastaava euroäärävähennys.

Yhteisövero

Vuoden 2024 yhteisöverokertymäksi arvioitiin 1,1 M€. Syyskuun 2024 toteutuneen ja Kuntaliiton ennusteen mukaan kertymä tulee olemaan noin 0,95 M€ eli 150 000 euroa alle arvion.

Vuoden 2025 yhteisöverotuloksi on arvioitu ennustekehikon mukaan 1,04 M€. Ennuste pohjautuu valtakunnalliseen arvioon, jonka mukaan vuoden 2025 yhteisöverokertymä on koko maassa 38 Mrd. euroa eli noin 4 % enemmän kuin vuoden 2024 arvio. Yhteisöverot tilitetään kunnille jako-osuuksien mukaan. Vuoden 2025 jako-osuudet tulevat pohjautumaan kokemäkeläisyriyten vuosien 2022 ja 2023 suhteelliseen osuuteen koko maan yritysten tulokseen verrattuna.

Kokemäen kaupungin yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2024 on ollut 0,0005362435 eli 0,536 promillea kunnille tilitettävästä 1,86 Mrd eurosta. Jako-osuus on ollut laskeva viimeisen kymmenen vuoden aikana, mutta ennakkotietojen mukaan nousee vuodelle

2025 arvoon 0,000624 eli 0,624 promillea. Kymmenen vuotta aiemmin eli vuonna 2014 jako-osuuden arvo oli 0,000981144 eli 0,981 promillea. Vuoden 2014 jako-osuudella vuoden 2025 yhteisöverokertymä olisi noin 1,5 M€ eli 0,4 M€ nyt budjetoitua suurempi.

Kiinteistövero

Vuoden 2024 talousarviossa kiinteistöverotuloja on arvioitu kertyvän 2,85 M€. Kertymäarvio pitäneek paikkansa. Vuoden 2025 kiinteistöveroksi on arvioitu 2,81 M€ nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla. Arvio perustuu olettamukseen, että kiinteistöjen verotusarvot pysyvät ennallaan, kun otetaan huomioon sekä verotusarvoja korottava rakennusindeksin muutos, että verotusarvoja alentava rakennusten ikävähennys.

3.1.5 Valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM). Peruspalveluiden valtionosuus koostuu varsinaisesta valtionosuudesta ja verotulomenetysten korvaus –nimisestä valtionosuudesta. Verotulomenetysten korvauksella tarkoitetaan niitä valtionosuuksia, jotka valtio korvaa kompensationsa kunnallisverotukseen tehdyistä valtion päättämistä vähennyksistä.

Valtionosuudet ovat kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, joita ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen. Kunta päättää itse valtionosuuksiensa kuten verotulojensaakin käytöstä ja hyötyy taloudellisesti, jos järjestää palvelunsa kustannustehokkaasti.

Peruspalveluiden valtionosuus kasvaa (eli miinusmerkkinen valtionosuus pienenee) noin 830 000 eurolla vuodelle 2025. Kasvu johtuu siitä, että vuoden 2025 alusta lukien kunnat vastaavat julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä ja osallistuvat siten toiminnan järjestämiskustannuksiin samoin kuin myös etuuskustannusten rahoittamiseen. Pääperiaatteena on, että mainitut lisääntyneet kustannukset rahoitetaan valtionosuuksilla. Ko. muutoksen johdosta vuoden 2024 valtionosuuksien arviointi on ollut haasteellista. Alustavat laskelmat osoittavat, että TE-uudistus lisäisi noin 1,0 M€ valtionosuuksia Kokemäellä. Koska peruspalveluiden valtionosuus kasvaa vain 0,83 M€, tarkoittaa tämä sitä, että muut peruspalveluiden valtionosuudet vähenevät noin 0,25 M€.

Verotulomenetysten korvaus on osa peruspalveluiden valtionosuutta. Verotulomenetysten korvauksella tarkoitetaan niitä valtionosuuksia, jotka valtio korvaa kompensationsa kunnallisverotukseen tehtävistä valtion päättämistä verovähennyksistä. Kyseinen valtionosuus pienenee huomattavasti, koska kunnallisverotuksessa aiemmin ollut ansiotulovähennys on poistettu ja siirretty valtionverotukseen. Koska siirron johdosta kunnallisverokertymä kasvaa, vastaava summa vähennetään valtionosuuksista. Kokemäen osalta siirron vaikutus on noin 0,5 M€.

Vuoden 2025 valtionosuudet tulevat olemaan yhteensä noin 3,57 M€ eli noin 0,8 M€ suuremmat kuin vuonna 2024 talousarviossa arvioidut valtionosuudet. Kaikissa vuoden 2025 valtionosuusarvioissa on hyödynnetty Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön laskelmia.

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot ja kulut on arvioitu kuluvan vuoden toteutumien ja toiminnan jatkuvuuden perusteella. Korkotuottoihin on kirjattu tytäryhtiöille myönnettyjen antolainojen korkotulot ja muihin rahoitustuloihin takauksiin liittyvät provisiotulot. Korkokuluissa on huomioitu voimassa olevien lainojen ja uusien lainojen korkokulut. Vanhojen kiinteäkorkoisten lainojen korkoprosentti on 1,09 % ja uusien nostettavien lainojen korko on laskettu 2,5 %. Korkomäärää arvioitaessa on olettamuksena pidetty, että kaikki investointiosaan kirjatut hankkeet toteutuvat, myös ehdolliset.

Poistot ja arvonalentamiset

Suunnitelman mukaiset poistot on arvioitu käyttöomaisuuskirjanpidon mukaisina. Poistojen määräksi on arvioitu 2,3 M€. Tämän hetken tiedon mukaan arvio tulee mahdollistamaan yksittäisten alaskirjausten tekemisen, jolloin tase-arvoltaan liian suurien rakennusten tai muiden kohteiden arvoja kirjataan alas.

Tilikauden tulos

Vuosikate on talousarviossa 1,54 M€ ja se ei riitä kattamaan vuoden 2024 suunnitelmanmukaisia poistoja ja arvonalentumisia, joiden määräksi on arvioitu olevan 2,3 M€. Tilikauden tulos olisi siten noin 0,75 M€ alijäämäinen.

3.4 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TA 2024	TA 2025	MUUTOS
TOIMINTATUOTOT	3 615 684	2 733 642	-96
Myyntituotot	388 834	268 770	-30,9
Maksutuotot	570 200	590 750	3,6
Tuet ja avustukset	436 500	248 600	-43,0
Muut toimintatuotot	2 220 150	1 625 522	-26,8
<i>Sisäiset tuotot</i>	<i>1 490 380</i>	<i>1 510 820</i>	<i>1,4</i>
TOIMINTAKULUT	-19 820 035	-20 598 715	-161
Henkilöstökulut	-12 962 429	-12 867 423	-0,7
Palveluiden ostot	-3 558 440	-4 244 228	19,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 013 485	-2 017 564	0,2
Avustukset	-737 480	-998 600	35,4
Muut toimintakulut	-548 200	-470 900	-14,1
<i>Sisäiset menot</i>	<i>-1 490 380</i>	<i>1 510 820</i>	<i>-201,4</i>
TOIMINTAKATE	-16 204 351	-17 865 073	10,2
VEROTULOT	15 470 000	16 050 000	3,7
Kunnallisvero	11 520 000	12 200 000	5,9
Kiinteistövero	2 850 000	2 810 000	-1,4
Yhteisövero	1 100 000	1 040 000	-5,5
VALTIONOSUUDET	2 778 000	3 576 000	28,7
RAHOITUSTUOTOT- JA KULUT	-414 100	-219 000	-47,1
Korkotuotot	80 000	141 000	76,3
Muut rahoitustuotot	9 700	4 800	-50,5
Korkokulut	-494 500	-356 000	-28,0
Muut rahoituskulut	-9 300	-8 800	-5,4
VUOSIKATE	1 629 549	1 541 927	-5,4
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 300 000	-2 300 000	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-670 451	-758 073	13,1

Toimintakate osoittaa varsinaisen tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Vuosikate osoittaa riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan investointitoiminnasta aiheutuvat rakennusten/rakennelmien eli pysyvien vastaavien poistot. Vuosikate siirtyy rahoituslaskelmaan ja sillä pyritään kattamaan tulevia investointeja.

3.5 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)	TA 2024	TA 2025
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 630	1 542
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-5 399	-6 548
Rahoitusosuudet investointimenoihin	195	0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0	15
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	-3 574	-4 991
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	525
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 300	7 600
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 730	-3 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	0	0
Korottomien velkojen muutos	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	3 570	4 925
RAHAVAROJEN MUUTOS	-4	-66
Lainamäärä, euroja	25 070 000	24 780 000
Lainamäärä/asukas; euroja	3 687	3 774

Rahoituslaskelmassa osoitetaan, miten toiminta rahoitetaan. Toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa rahoituksen riittävyyden nettoinvestointien rahoittamiseen. Jos

ko. rahavirta on negatiivinen, se osoittaa, että kunta joutuu ottamaan lainaa investointien rahoittamiseen. Rahoituksen rahavirta osoittaa, antaako kunta uusia antolainoja, kuinka paljon kunta ottaa uusia lainoja ja paljonko vanhoja lainoja maksetaan pois.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteismäärä osoittaa kaupungin maksuvalmiuden muutoksen.

3.6 Talousarvioon sisältyvät palvelutarjonta- tai muut huomioitavat muutokset

Kaupungin eri yksiköiden toiminnassa tapahtuu muutoksia, jotka johtuvat toiminnan tehostamisesta, lakimuutoksista, erilaisten käytäntöjen muutoksista, erilaisten palvelua tukevien ohjelmistojen käyttöönotosta tai ei-olennaisten talousarviomäärärahojen muutoksista.

TE24-uudistus

Toiminnallisesti ja taloudellisesti suurin muutos vuoden 2025 talousarviossa on työvoimapalveluiden siirto valtiolta kuntien vastuulle eli TE24-uudistus. Uudistuksen myötä toiminnan järjestäminen ja rahoitusvastuu siirtyy kunnille.

Kokemäen kaupunki kuuluu Satakunnan työllisyysalueeseen, jonka jäsenkunnista Porin kaupunki tulee toimimaan palveluiden järjestämisvastuullisena kunta. Jäsenkunnat puolestaan korvaavat Porin kaupungille tästä järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.

TE24-uudistuksen myötä kuntien maksuosuus kasvaa etuuskulujen rahoituksessa. Vuoden 2025 alusta alkaen kunta maksaa työttömyysturvan kustannuksista jo 100 työttömyyspäivän jälkeen. Kunnan maksuosuus tulee jatkossa kasvamaan porrastetusti sen mukaan, kuinka kauan työttömyys on jatkunut.

Uudistuksen ytimessä on niin sanottu kannustava rahoitusmalli. Työttömyysjaksoja lyhentävä kunta hyötyy taloudellisesti, kun kuntalainen työllistyy.

Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta koskee jatkossa työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa sekä perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Kunnan rahoitusvastuu määräytyy työnhakijan työttömyysetuuspäivien kertymän perusteella. Kannustavan rahoitusmallin mukaisesti jatkossa pelkkä työttömän aktivointi eli palveluihin ohjaaminen ei vaikuta kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta. Kunnan vastuu työttömyysturvan rahoituksesta alkaa nykyistä aiemmin ja kasvaa portaittain.

Työttömyysturvan rahoitusvastuun siirto on pyritty tekemään siten, että siirtymävaiheessa se on kustannusneutraali valtion ja kuntien kesken.

Kokemäellä tavoitteena on ollut löytää uusi toimintamalli, jolla pyritään tukemaan Satakunnan työllisyysalueen toimia. Uudessa organisoitumisessa ja mallissa keskitytään erityisesti nuorten alle 30-vuotiaiden työllistymisen tukemiseen ja elämän hallintaan. Tätä tarkoitusta varten on kehitetty ns. Virtaamo-toimintamalli, johon tulevat kuulumaan viran/toimihaltijoita nuorten työpajalta, nuorisopalveluista ja etsivästä nuorisotyöstä.

TE24-uudistukseen täytäntöönpanoon sisältyy erittäin suuri taloudellinen riski, sillä hankkeen toimintakulujen arviointi on tapahtunut melko yleisellä tasolla. Toinen suuri taloudellinen riski sisältyy siitä, millaiseksi kaupungin maksamien etuuskulujen määrä tulee muuttumaan. Hankkeesta on tehty laskelmia historiatietojen perusteella. Laskelmien realistisuus tullaan todentamaan siirtymäajan puitteissa. Euromääräinen riski on suhteellisen suuri eli satojatuhansia euroja.

Teollisuushanke

Kokemäen kaupunki ja yhdysvaltalaisyritys Æsir Technologies Inc. ovat 10.10.2021 solmineet aiesopimuksen, jonka mukaisesti yritys tulee perustamaan Kokemäelle akkumateriaalitehtaan ja sen jälkeen varsinaisen akkutehtaan. Keväällä 2022 tarkentuneiden suunnitelmien mukaan yhtiö tulisi kuitenkin ensin rakennuttamaan akkutehtaan. Kaupunki on vuoden 2022 aikana tehnyt useita maa-alueiden hankintoja, jotka mahdollistavat akkutehtaan sijoittautumisen Kokemäelle. Samoin kaupunki on varautunut hankkeen toteuttamiseen kaavoitusratkaisuin. Kaupungin maa-alueiden hankintakulut ovat olleet noin 1,2 M€ ja hankkeen käyttötalouden lisäkustannukset noin 0,1 M€. Hankkeen toteuttamisen edellyttämät rahoituspäätökset ovat talousarvion laadintavaiheessa avoinna. Investointiosassa on puolestaan määrärahavaroja Kirkkokallion asemakaava-alueen töiden toteuttamiseksi. Ehtona on maininta ”edellyttää alueelle suunnitellun suurteollisuushankkeen toteutumista”.

Muut toimintamuutokset

Kokemäen päiväkotivi Villa Vilinässä toteutetun avoimen päiväkotitoiminnan toimintamallia päivitetään vuoden 2025 alusta alkaen ja toimenpiteen seurauksena henkilöstötarpeen arvioidaan vähenevän kolmella henkilötyövuodella.

Yhden perhepäivähoitajan resurssi siirretään päiväkodissa toteutettavaan varhaiskasvatukseen. Koulunkäynnin avustamisen resurssia vähennetään yhdellä henkilötyövuodella.

3.7 Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvedo

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot	Toimintakate
	N / B	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio
		Menot	Tulot	Kate/jäämä
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Yleishallinto	B	1 950 944	85 800	-1 865 144
Elinvoimalautakunta	B	1 798 916	91 000	-1 707 916
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	B	14 029 815	891 850	-13 137 965
Tekninen- ja ympäristölautakunta	B	4 329 861	3 175 812	-1 154 049
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B		16 050 000	16 050 000
Valtionosuudet	B		3 576 000	3 576 000
Poistot ja arvonalentumiset	B	2 300 000		-2 300 000
Korkotuotot	B		141 000	141 000
Muut rahoitustuotot	B		4 800	4 800
Korkokulut	B	356 000		-356 000
Muut rahoituskulut	B	8 800		-8 800
INVESTOINTIOSA				
Aineettomat hyödykkeet	B	80 000		-80 000
Maa- ja vesialueet	B	1 10 000		-1 10 000
Rakennukset	B	2 905 000		-2 905 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	3 155 000		-3 155 000
Koneet ja kalusto	B	80 000		-80 000
Sijoitukset / Kuntayhtymäosuudet	B	202 500		-202 500
RAHOITUSOSA				
Antolainasaamisten lisäys	B	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	B		525 000	525 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		7 600 000	7 600 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 200 000		-3 200 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	0	0	0
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0
KAIKKI YHTEENSÄ				-2 365 574

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = bruttomääräraha/-tuloarvio

4 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

4.1 Positiivisen kuntakuva luominen

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointimitari	Vastuutaho
<i>Kokemäki näkyy ulospäin positiivisesti eri alustoilla.</i>	Yksiköt tekevät positiivisen mainoksen omasta yksiköstään. Eri yksiköissä tuotetaan enemmän materiaalia someen. Bloggaajien/somevaikuttajien hyödyntäminen osaksi viestintää.	Sosiaalisen median kanavien seuraajien määrä sekä reagoitien määrä. Yhteistyö bloggaajan/somevaikuttajan kanssa alkanut.	Hallintojohtaja/osastopäälliköt
<i>Parannamme Kokemäen työnantajamielikkyyttä.</i>	Yksiköissä otetaan teemaksi käsitellä positiivisen viestinnän onnistumisia.	Asiakaspalautekyselyn tulokset.	Osastopäälliköt
<i>Kehitämme henkilöstön viestintäosaamista.</i>	Viestintäkoulutus koko henkilöstölle (mitä ja miten viestitään).	Palautekoulutuksesta.	Hallintojohtaja
<i>Lisäämme kaupungin viihtyisyyttä ja kehitämme ympäristökuvaa.</i>	Aloitamme toriyhteistyön alueen toimijoiden kanssa. Puhtaat kadut, siisti ympäristö, kauniit istutukset. Tonttitarjonnan markkinointi.	Yhteistyö aloitettu. Kaupunkilaiskysely. Myytyjen tonttien määrä.	Kaupunginjohtaja Katu- ja puistomestari Maankäyttöinsinööri
<i>Tiivistämme mediayhteistyötä.</i>	Tuotamme positiivisia nostoja lehdistölle viikoittain / lehdistön viikkokatsaus.	Ansaitun julkisuuden määrä.	Kaupunginjohtaja ja osastopäälliköt
<i>Osallistamme kuntalaisia aktiivisemmin osallistamistyökalujen avulla.</i>	Osallistamistyökalun käyttöönotto	Kyselyiden määrä.	Hallintojohtaja/osastopäälliköt
<i>Parannamme satakunnanlaajuista yhteistyötä.</i>	Teemme aiempaa enemmän yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa.		Osastopäälliköt
<i>Kiitämme ja palkitsemme aktiivisia kuntalaisia.</i>	Palkitsemme aktiivisesti toimivia kuntalaisia laadittujen periaatteiden mukaisesti.	Periaatteet laadittu. Palkitsemisiä tehty.	Johtoryhmä
<i>Tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kiinteistötietokannan ajan tasalle saattaminen.</i>	Valituilla asuinalueilla toteutetaan kiinteistötietojen tarkistus.	Tehty.	Johtoryhmä.

4.2 Elinkeinorakenteen monipuolistaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointimit-tari	Vastuutaho
Kehitämme TET-jaksoja.	OpeTETin kehittämisen ja TET-paikkojen esiintuominen.	Kysely opettajille ja oppilaille.	Yhtenäiskoulun rehtori
Kehitämme yrittäjyyskasvatusta oppilaitoksissa.	Nuori-yrittäjä ohjelman käyttäminen. Opiskelijoiden harjoitusyritystoiminta (4H, Nuori Yrittäjyys ry.).	Yrittäjyysohjelma käytössä.	Rehtorit
Kehitämme lukion ja toisen asteen oppilaitosyhteistyötä.	Lisäämme yhteistyötapaamisia ja -tempauksia.	Yhteistyötapaamisten ja -tempauksien määrä.	Lukion ja kansalaisopiston rehtori
Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa tehdään yritysvierailuita.	Keskustelemme yrittäjien kanssa eri yhteistyömahdollisuuksista ja autamme yritysvierailuiden toteuttamisessa.	Yritysvierailujen määrät.	Varhaiskasvatuspäällikkö, rehtorit
Kehitämme ja ylläpidämme tonttitarjontaa.	Hankimme maa-alueita tonttitarpeeseen ja autamme yrityksiä ja yksityisiä hankkimaan maita myös yksityisiltä markkinoilta.	Tarjolla olevien tonttien määrän kehitys.	Maankäyttöinsinööri
Lisäämme markkinavuoropuhelua paikallisten yrittäjien kanssa.	Päivitämme kaupungin oman hankintaohjeen.	Markkinavuoropuheluiden määrä.	Hallintojohtaja
Lisäämme vuoropuhelua yritysten kanssa.	Elvytämme yrittäjien aamukahviperinteen.	Aamukahvien määrä.	Kaupunginjohtaja
Panostamme osaavan työvoiman saatavuuteen työllisyyspalveluissa.	Teemme aiempaa aktiivisempaa yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja panostamme täydennyskoulutukseen.	Koulutukseen osallistuneiden asiakkaiden määrä.	Hallintojohtaja
Huomioimme hankinnoissa paikalliset toimijat aiempaa paremmin.	Kaupungin oman hankintaohjeen päivittäminen. Yritysvaikutusten arviointi.	Hankintaohjeen valmistuminen.	Hallintojohtaja
Tuemme yritysmaailmaa ja autamme kehityksessä kohti	Nostamme esille uuden kaupan muotoja ja alustataloutta tu-	Koulutukseen osallistuneiden yritysten määrä.	Kaupunginjohtaja

edelläkävi- jyyttä.	emme yrityksiä nii- hin esimerkiksi kou- lutuksin.		
Sitoutamme alueen työntekijöitä Kokemä- keen.	Työllisyyspalveluissa (TE-palvelut) aktiivi- semmin etsitään "puolisolle töitä".	Paikkakun- nalle muut- taneiden työntekijöi- den määrä.	Hallintojohtaja
Kehitämme Pit- käjärven alu- etta.	Pitkäjärvityöryhmä aloittaa toimintansa ja laatii alueen ke- hittämissuunnitel- man.	Toiminta aloitettu. Kehittämis- suunnitelma tehty.	Rakennusinsi- nööri ja hyvin- vointipäällikkö
Kehitämme Pei- pohjan risteys- alueen elin- keinotoimintaa.	Kehitämme aluetta yhteistyössä Prizz- tech Oy:n kanssa.	Hankesuun- nitelman val- mistuminen. Yrityksien li- sääntyminen alueelle.	Kaupunginjohtaja
Akkuklusteri.	Akkuklusterin toi- mintaedellytyksien luominen.	Akkumateri- aalitehtaan rakentami- sen alkami- nen. Alueen kaa- voitus val- mistuu.	Kaupunginjohtaja
Kehitämme etä- työmahdollis- uuksia.	Kartoitetaan kunta- laisten tarve etätyö- pisteisiin sekä kar- toitetaan mahdollis- ia palveluntarjoajia.	Kartoitus tehty	Kaupunginjohtaja
Kaupungin pal- veluiden jatku- vuuden turvaa- minen.	Palveluiden eri to- teuttamismallien kartoittaminen ja to- teuttaminen: -taloushallinto -palkkahallinto -sivistysosaston joh- tajuusjärjestelmät	Onko tehty.	Osastopäälli- köt

4.3 Kuntalaisten hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi- mittari	Vastuutaho
Lähiliikunta- paikkojen kehittäminen	Lähiliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman laatiminen -Eriyisten tarpeiden huomioiminen	Suunnitelmatyö on aloitettu ja lähiliikuntapaikat on inventoitu	Katu- ja puistomestari, hyvinvointipäällikkö

	Liikuntapuiston monitoimikentän suunnittelu	Tarveselvitys on tehty	Katu- ja puistomestari, hyvinvointipäällikkö, sivistys ja hyvinvointijohtaja
Matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksien kehittäminen ja paikallisten harrastusmahdollisuuksien esille tuominen	<p>Keveyen liikenteen väylien lukumäärän kasvattaminen</p> <p>Harrastekalenterin kehittäminen</p> <p>Toiminnallisen vanhempainiltojen yhteinen malli varhaiskasvatukseen ja koulujen käyttöön</p> <p>Kolmannen sektorin ja kaupungin välisen viestintäyhteistyön kehittäminen</p> <p>Haetaan ikäihmisten liikuntaa edistävään hankkeeseen</p>	<p>Uusia keveyen liikenteen väyliä on rakennettu.</p> <p>Kehittämistoimet kirjataan</p> <p>Malli on otettu käyttöön kaikissa yksiköissä</p> <p>määrät</p> <p>Kysely kolmannelle sektorille</p> <p>Hankehaku tehty</p>	<p>Tekninen johtaja</p> <p>Lukion ja kansalaisopiston rehtori, hyvinvointipäällikkö</p> <p>Rehtorit, päiväkodin johtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p> <p>Hyvinvointipäällikkö</p> <p>Hyvinvointipäällikkö</p>
Ohjatun liikunnan lisääminen varhaiskasvatukseen ja esi- ja alkuopetukseen	<p>Varhaiskasvatuksessa päivän sisään vähintään kaksi tuntia liikuntaa, josta vähintään puolituntia ohjattua</p> <p>Arkiliikunnan ja koulumatkaliikunnan lisääminen kampanjoiden avulla</p>	<p>Vakiinnutettu kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä, kyllä/ei</p> <p>Kampanjoiden määrä</p>	<p>Varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodin johtaja</p> <p>Rehtorit</p>
Terveellisten ruokatottumusten edistäminen	<p>Kansalaisopiston kurssit</p> <p>Toiminnallisissa vanhempainilloissa (varhaiskasvatuksesta perusopetukseen) nostetaan aktiivisesti esille liikuvaa elämäntapaa ja terveellisiä ruokatottumuksia</p> <p>Yhteistyön lisääminen Kessoten terveyden edistämisen yksikön kanssa.</p>	<p>Kurssien määrä on kasvanut</p> <p>Iltojen määrä</p> <p>Yhteistyössä toteutetut tapahtumat</p>	<p>Lukion ja kansalaisopiston rehtori</p> <p>Rehtorit, päiväkodin johtaja</p> <p>Sivistys- ja hyvinvointijohtaja</p>
Mielen hyvinvoinnin rakenteiden kartoittaminen ja luominen käyt-	Kerrotaan Kokemäen mielen hyvinvoinnin palvelutarjonnasta.	Some-päivittysten määrä	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, hyvinvointipäällikkö

täen hyväksi Hyvän mielen kunta -hankkeen konseptia			Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, hyvinvointipäällikkö Hyvinvointipäällikkö
Kuntalaisien mielen hyvinvoinnin tukeminen	<p>Koulutetaan henkilökuntaa tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamiseen liittyen</p> <p>Kirjataan varhaiskasvatuksen toimitasuunnitelmiin ja koulujen lukuvuosisuunnitelmiin tunne- ja vuorovaikutus taitojen opettaminen yksiköittäin</p> <p>Aktiivinen vaikuttaminen yhdyspintoihin, jotta kuraattori ja psykologipalvelut pysyvät ennallaan</p> <p>Avoimen päiväkotitoiminnan kehittäminen</p> <p>Yksinäisyyden torjuntasuunnitelma kiusaamisen vastaisen suunnitelman yhteyteen</p>	<p>Käydyt koulutuskerrat</p> <p>Onko lisätty toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmiin</p> <p>Koulukuraattorien ja psykologien määrän vähintään ennallaan pysyminen</p> <p>Kysely palvelua käyttäneiltä</p> <p>Päivitetty kiusaamisen vastainen suunnitelma /yksikköjä</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, rehtorit, varhaiskasvatuksen päällikkö, päiväkodin johtaja</p> <p>Oppilashuollosta vastaava rehtori</p> <p>Rehtorit, päiväkodin johtaja</p> <p>Kaupunginjohtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja rehtorit</p> <p>Hyvinvointipäällikkö</p> <p>Varhaiskasvatuspäällikkö</p> <p>Rehtorit ja päiväkodin johtaja</p>
Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten taivoittaminen	<p>Nuorisotyöntekijät jalkautuvat oppilaitoksiin (perusaste sekä toinen aste)</p> <p>Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallien kehittäminen</p> <p>Tuetaan erityisesti niiden 3. sektorin toimijoiden toimintaedellytyksiä, jotka mahdollistavat ikääntyneiden syrjäytymisvaarassa olevien kohtaamista.</p>	<p>Kysely nuorisotyön näkyvyydestä kouluissa</p> <p>Sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaiden määrä</p> <p>Raportti laaja-alaiselle hyvinvointiryhmälle</p>	<p>Hyvinvointipäällikkö</p> <p>Hallintojohtaja</p> <p>Hyvinvointipäällikkö</p>
Kulttuurihyvinvoinnin esiin	Kulttuurikasvatussuunnitelma kouluille	Suunnitelma tehty	Rehtorit, päiväkodin johtaja, kirjasto-

nostaminen kaikissa ikäryhmissä	<p>Keskustelevien teemapiirien järjestäminen (kirjallisuus, ompelu jne.)</p> <p>Olemassa olevan kulttuuritoiminnan näkyväksi tekeminen</p>	<p>Järjestettyjen piirien määrä ja osallistujat</p> <p>Some-päivittysten määrä</p>	<p>ja kulttuuripäällikkö, hyvinvointipäällikkö</p> <p>lukion ja kansalaisopiston rehtori, kirjasto- ja kulttuuripäällikkö</p> <p>Hyvinvointipäällikkö</p> <p>Kirjasto- ja kulttuuripäällikkö</p>
Kaunis, siisti ja toimiva kaupunkiympäristö	Lähiliikuntapaikkojen kehittäminen	Tehdyt kehittämistoimet	Katu- ja puistomestari

4.4 Vihreän siirtymän Kokemäki

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointimittari	Vastuutaho
Tehostamme kaupungin kierrätystä.	<p>Teemme alkukartoituksen päiväkotien ja koulujen kierrätysmahdollisuuksista.</p> <p>Koulujen ja kaupungin muiden toimipisteiden kierrätysjärjestelmää parannetaan.</p>	Koulujen ja päiväkotien kierrätysmahdollisuudet ovat parantuneet.	Tekninen johtaja, siivoustyöntekijä
Vähennämme kaupungin omien kulkuneuvojen ja laitteiden hiilipäästöjä.	Panostamme jatkossa kaupungin käytössä olevien autojen ja työkalujen ympäristöystävällisyyteen.	Hiilipäästöt.	Tekninen johtaja
Suosimme lähellä tuotettua ruokaa.	Suosimme lähellä tuotettua ruokaa.	Kouluruoan kotimaisuuden ja paikallisuuden määrä.	Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö

Parannamme Kokemäen rakennuskannan energiatehokkuutta.	Otamme rakennusten kunnostuksessa huomioon energia-tehokkuuden ja ekologiset lämmitysmuodot.	Lämmitysmuotomuutoksien määrä.	Rakennusinsinööri
Otamme ilmastoteot osaksi joka-päiväistä arkea.	Kartoitamme olemassa olevia hyviä toimintatapoja ja selvitämme tarkemmin, mitä nykytilassa pitäisi vielä muuttaa huomioiden vihreät arvot.	Ilmastosuunnitelman valmistuminen.	Ympäristöasiantuntija
Teemme kestäviä hankintoja.	Huomioimme tuotteiden elinkaaren hankintoja tehtäessä.	Hankintojen määrän muutokset.	Hankintayksikkö
Parannamme kaupungin julkisen liikenteen käyttömahdollisuuksia.	Julkinen liikenne on etenkin koulu- ja työmatkaliikenteen osalta realistinen kulkuneuvovaihtoehto. Parannetaan asemanseudun infrastruktuuria mahdollistaen Kokemäki-Rauma henkilöjunaliikenteen aloittamisen.	Julkisen liikenteen käyttäjämäärämuutokset.	Hallintojohtaja
Kannustamme kaupungin alueella toimivia yhteisöjä mukaan ilmastotalokoiisiin.	Järjestetään yhteisiä koulutuksia yritysten kanssa teemaan liittyen. Kaupungin oman vihreän verkoston kerääminen. Prizztechin hanke.	Yrityksien määrä, jotka ovat lähteneet mukaan ilmastotalokoiisiin.	Kaupunginjohtaja, elinvoimalautakunta
Kokemäen kaupunki mahdollistaa ja kannustaa paikallisia sähköautojen käyttöön.	Kartoitamme mahdollisuutta toteuttaa yhteinen kampanja Kokemäen Sähkön kanssa (sitä kautta mahdollistetaan sähköautojen latauspisteiden hankkiminen yrityksille, yhteisöille ja taloyhtiöille kokonaisuudessaan).	Kaupungissa sijaitsevien sähköautojen määrä.	Kaupunginjohtaja

Brändäämme Kokemäen vihreän siirtymän kaupungiksi.	Viestimme ja markkinoimme, että kaupunki toimii ekologisia periaatteita noudattaen.	Mainoskampanjat.	Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja
Edesautamme kaupungin toimien vihreiden energiamuotojen tuottamista Kokemäen alueella.	Huomioimme mahdollisuuden vihreiden energiamuotojen tuottamiseen kaavoituksessa sekä maankäytössä.	Tarjotut tontit	Maankäyttöinsinööri
Teemme ympäristövaikutusten arvioinnin näkyväksi päätöksenteossa.	Asiahallintajärjestelmään lisätään oma osuus ympäristövaikutusten arvioinnille.	Tehtyjen ympäristövaikutusten arviointien määrä.	Kaikki päätöksiä tekevät esimiehet
Tuemme edullisen ja ympäristöystävällisen energian saantia.	Tuemme kaavoituksessa uusiutuvien energiamuotojen rakentamista. Tarjoamme asiantuntijapalvelua alueen yritysten ympäristöystävällisten energiamuotojen hyödyntämiseen.	Toteutunut.	Maankäyttöinsinööri ja Prizztech Oy

5 HENKILÖSTÖ

5.1 Talousarvioon sisältyvät olennaiset henkilöstömuutokset

Yleishallinto

- hallinto-osastolla varauduttu eläköitymisjärjestelyihin

Elinvoimalautakunta

- Virtaamo-yksikön myötä perustettu uusi ohjaajan toimi ja lakkautettu työllisyyspalvelupäällikön ja kaksi työllisyyskoordinaattorin tointa 1.1.2025 lukien

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

- Määräaikaisten lastenhoitajien määrä vähenee kolmella henkilötyövuodella, kun toinen Villa Vilinän Tulkkilantien toimipisteelle sijoitetuista ryhmistä siirretään Kokemäen päiväkotia Villa Vilinään.

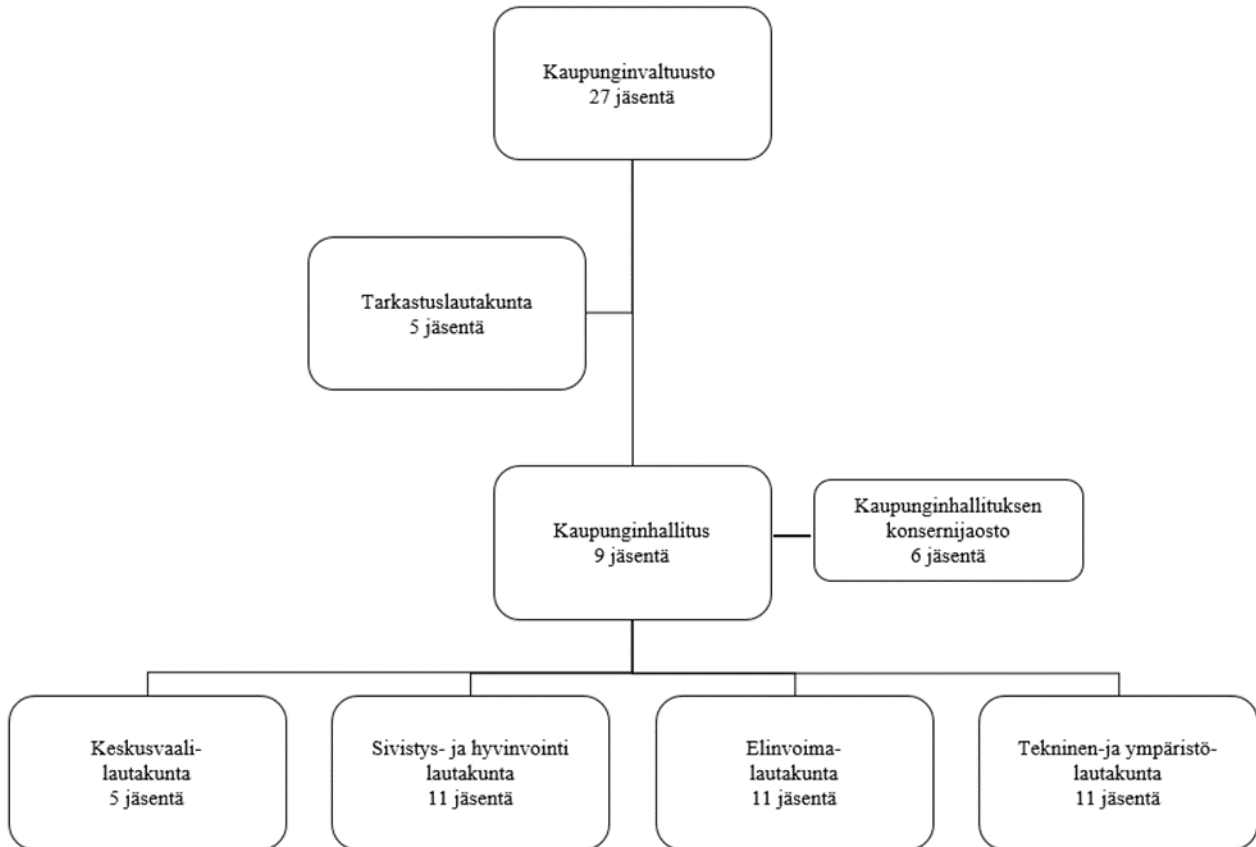
Tekninen- ja ympäristölautakunta

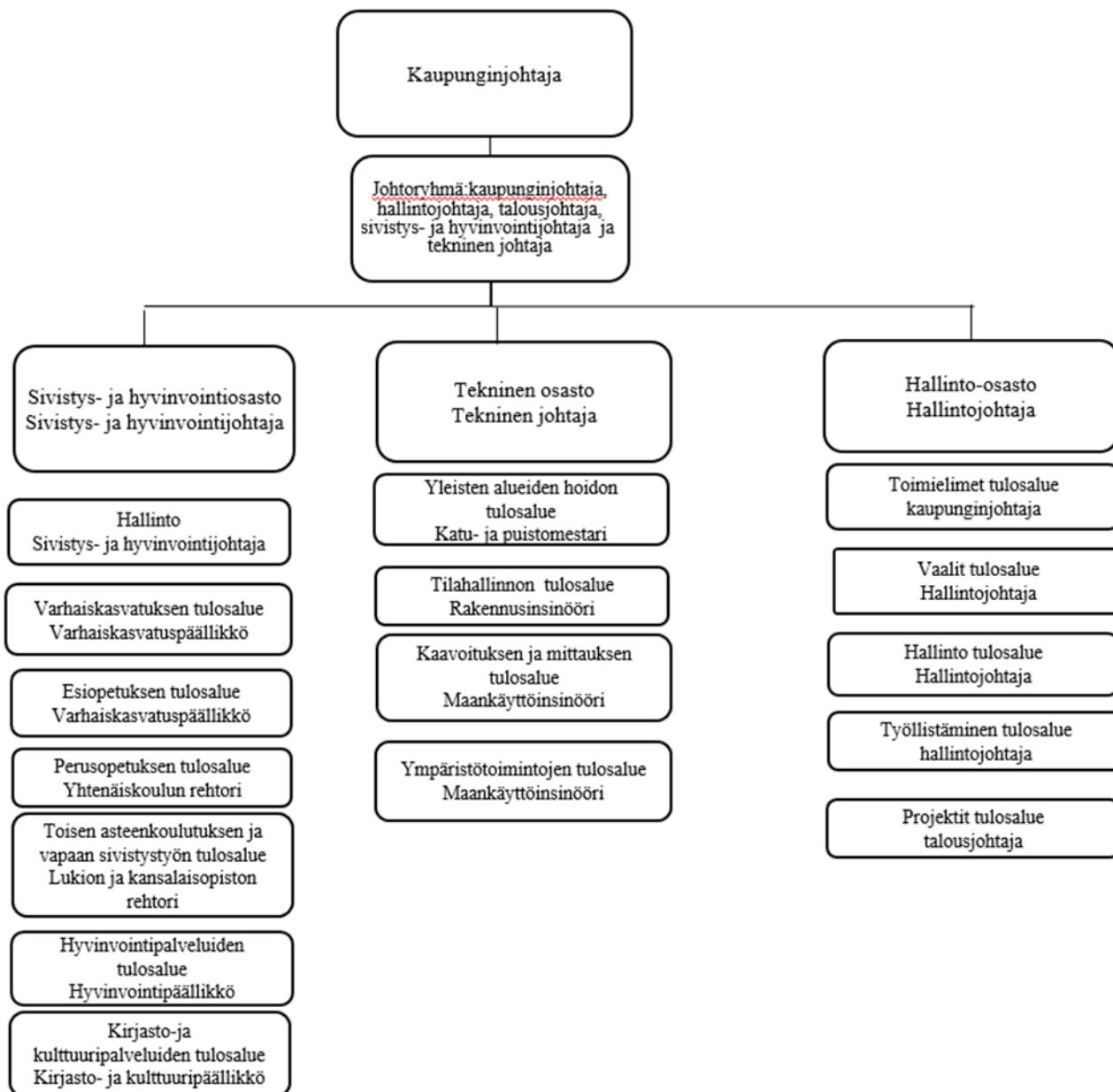
- maankäyttöinsinöörin virka jätetään täyttämättä vuodeksi 2025
- varaudutaan hankkimaan ympäristöasioiden asiantuntijapalveluita ostopalveluna nykyisen viranhaltijan työajan muutoksen myötä

Mainittujen lisäksi talousarvio sisältää useita henkilöstömäärärahamuutoksia, jotka johtuvat palveluiden tarvitsijoiden määrän muutoksista tai toiminnallisista muutoksista. Tällaisia ovat esim. perusopetuksen oppilasmäärä- ja opetusryhmien määrien muutokset.

5.2 Luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaatio 1.1.2025

Luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaatio

6 TALOUSSUUNNITELMA

6.1 Yleisperustelut

Kuntalain 110 §:ssä säädetään taloussuunnitelmasta. Taloussuunnitelman osat ovat talousarvion rakennetta noudattaen:

- käyttötalous- ja taloussuunnitelma
- investointi- ja rahoitussuunnitelma

Kuntalain mukaan valtuuston on talousarviota hyväksyessään hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

6.2 Talouden tasapainotus

Kuntalain talouden tasapainotussäännöstö tarkentui ja tiukentui uuden kuntalain myötä 1.5.2015 alkaen. Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu niin, että alijäämä tulee kattaa määräajassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Usealle vuodelle ulottuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarvioon ja -suunnitelmaan otettavat toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina.

Kokemäen kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Näin ollen kuntalain 110 § 3 momentin alijäämän kattamisaikavelvoite ei nyt koske Kokemäen kaupunkia.

Vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma on laadittu syksyn 2024 aikana käytettävissä olevilla tiedoilla. Nyt käsillä oleva taloussuunnitelma on laadittu siten, että laskelmissa on pyritty saamaan käyttöön olennainen tieto sekä valtiovarainministeriön että Kuntaliiton laskelmista.

Vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma on laadittu seuraavilla toteutumaennusteilla/oletuksilla:

a) Toimintakate kasvaa suunnitelmavuotena 2026 noin 2,5 % ja vuonna 2027 noin 2 %.

b) Tuloveroprosenttia korotetaan 0,5 %-yksikköä nykyisestä 9,2 %:sta vuonna 2026.

c) Asukasmäärän vuosittaiseksi vähennykseksi on arvioitu noin 80-90 henkilöä. Arvio perustuu edeltävien vuosien toteutumaan ja tilastokeskuksen laatimaan ennusteeseen. Asukasmäärän

vähentymisen myötä vuosittaiseksi ansiotulojen kasvuksi jää noin 1,6 %/v. Mikäli asukasmäärä pysyisi seuraavat kolme vuotta nykyisellä tasolla, olisi vuosien 2025–2027 yhteenlaskettu kunnallisverotulokertymä noin 0,94 M€ nykyistä suurempi.

d) Vuodelle 2026 on kirjattu tehtäväksi noin 0,97 M€ alaskirjaus, koska kaupunki myy omistamansa Henrikinhovin tasearvoa alemmalla hinnalla perustettavalle kiinteistöosakeyhtiölle. Kaupunki on sopinut hyvinvointialueen kanssa Henrikinhovin tulevasta vuokratasosta.

e) Vuodelle 2027 on kirjattu 0,5 M€ alaskirjaus. Kirjaus on tehtävä, koska Kokemäen terveyskeskus jää vuoden 2025 aikana lähes tyhjäksi ja sen tulevaisuudessakerryttämä tulo on pysyvästi poistamatonta hankintamenoa eli tasearvoa pienempi. Terveyskeskusrakennuksen tasearvo on noin 1,05 M€.

f) Valtionosuudet on arvioitu valtionvarainministeriön tietojen pohjalta ja ne pitävät sisällään muun muassa marraskuussa 2023 esitetyn noin 80 €/asukas sisältäneen valtionosuustarkistuksen jaksottamisen vuosille 2025-2027.

g) korkotasoksi suunnitelmakaudella on pitkien korkojen osalta arvioitu noin 2,5 %.

Vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma ei täytä Kuntalain 110 § 3 momentin ehtoa ("taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen"). Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan huomioida talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Taloussuunnitelma voi siten olla alijäämäinen, mutta enintään niin paljon kuin laadintavuoden lopussa arvioidaan kertyvän ylijäämää. Kokemäen kaupungin vuoden 2023 taseessa on kertynyttä ylijäämää noin 6,45 M€ ja vuoden 2024 tulos tulee olemaan noin lokakuun 2024 tiedon mukaan noin maan noin 0,45 M€ alijäämäinen, joten taloussuunnitelman alijäämä voi olla yhteensä 6,0 M€. Vuosien 2025-2027 alijäämäennuste on taloussuunnitelmassa noin 3,0 M€ eli noin puolet kertyneestä ylijäämästä.

Taloussuunnitelmassa on huomioitu sote-kiinteistöjen osalta Henrikinhovin osalta kirjanpidollinen alaskirjaus yhtiöittämisen myötä. Samoin on huomioitu terveyskeskuskiinteistön alaskirjaus noin 50 %:sti tasearvosta. Jos/kun kyseinen rakennus jäänee tyhjäksi, tulee tehtäväksi koko tasearvon alaskirjaus samoin kuin rakennuksen purkaminen.

Kaupunginvaltuusto on 16.9.2019 hyväksynyt kaupungin kiinteistöstrategian. Strategian mukaan kaupungilla on omistuksessaan liikaa rakennuksia. Yleisellä tasolla voi todeta, että luovutettavien/myytävien/purettavien rakennusten tasearvot ovat korkeampia kuin niistä saatavat myyntitulot, jolloin ko. rakennuksista joudutaan tekemään alaskirjauksia.

Taloussuunnitelmassa ja –suunnitelmassa ei ole otettu huomioon mahdollisia pääomittamisia, joita joudutaan tulevaisuudessa tekemään kaupungin kiinteistöosakeyhtiöihin, jotta ne selviävät taloudellisesti. Pääomittaminen tulee tehtäväksi, kun yhtiöt saavat valmiiksi tehtäväksi annetut suunnitelmat ja rahoituslaskelmat.

Suunnitelmakauden 2025-2027 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 11,9 M€. Koska käyttötaloudesta ei kerry vuosikatetta tarpeeksi investointien rahoittamiseksi, joutuu kaupunki rahoittamaan investoinnit velkarahoituksella. Kaupungin velkamäärä kasvaa suunnitelmakaudella. Vuoden 2023 tilinpäätöksen 20,4 M€ lainamäärä kasvaa noin 6,5 M€:lla ja lainoja olisi yhteensä suunnitelmakauden lopussa noin 26,9 M€.

Investointien määrää ja kohteita laskettaessa on huomioitava, että investointisuunnitelmaan sisältyy kohteita, joiden toteutumiseen on asetettu jokin ehto. Näitä ehdollisia investointeja on suunnitelmakaudella kaikkiaan 4,4 M€. Suurin ehdollinen investointikohde on Kirkkokallion asemakaava-alueella suunniteltu suurteollisuushanke (akkutehdas). Hankkeen toteuttamiseen on varauduttu 3,5 M€ määrärahoihin. Suunnitelmaan on kirjattu myös vuodelle 2027 0,9 M€ ehdollinen hanke Tulkkilan monitoimikentän ja huoltorakennuksen rakentamiseksi.

Sote-uudistuksen johdosta kaupungin toimintatulot, verotulot ja valtionosuudet pienenevät olennaisesti. Kaupungin vieraan pääoman määrä ei sen sijaan vähene. Tämä tulee olennaisesti muuttamaan kaupungin investointien rahoitusrakennetta ja riskinsietokykyä. Jatkossa investointien rahoituksen tulee perustua entistä enemmän tulorahoituksen kautta kertyvällä rahoituksella lainarahoituksen sijaan.

6.3 Laskelmat

Tuloslaskelma

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
Myyntituotot	340 249	388 834	268 770	-31 %	0	0
Maksutuotot	632 457	570 200	590 750	4 %	0	0
Tuet ja avustukset	597 617	436 500	248 600	-43 %	0	0
Muut toimintatuotot	2 440 275	2 220 150	1 625 522	-27 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	4 010 598	3 615 684	2 733 642	-24 %	3 569 000	3 605 000
Henkilöstökulut	-13 374 913	-12 962 429	-12 867 423	-1 %	0	0
Palvelujen ostot	-3 596 241	-3 558 440	-4 244 228	19 %	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 860 370	-2 013 485	-2 017 564	0 %	0	0
Avustukset	-762 103	-737 480	-998 600	35 %	0	0
Muut toimintakulut	-418 320	-498 200	-470 900	-5 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-20 011 947	-19 770 035	-20 598 715	4 %	-22 377 000	-22 824 000
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-16 001 349	-16 154 351	-17 865 073	11 %	-18 808 000	-19 219 000
Verotulot	16 057 311	15 470 000	16 050 000	4 %	17 233 000	17 558 000
Valtionosuudet	4 148 961	2 778 000	3 576 000	29 %	3 684 000	3 830 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-199 560	-414 100	-219 000	-47 %	-301 000	-323 000
VUOSIKATE	4 005 364	1 679 549	1 541 927	-8 %	1 808 000	1 846 000
Poistot ja arvonalentumiset	-2 148 030	-2 300 000	-2 300 000	0 %	-3 070 000	-2 700 000
Satunnaiset tuotot ja kulut	15 734	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 873 068	-620 451	-758 073	22 %	-1 262 000	-854 000
ULIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1 873 068	-620 451	-758 073	22 %	-1 262 000	-854 000

TA –Hallintokunnittain ja sitovuustasoittain

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
C100 Vaalit						
TOIMINTATUOTOT	13 667	38 000	7 500	-80 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-23 880	-39 898	-29 966	-25 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-10 213	-1 898	-22 466	1 084 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-428	0	0	0 %	0	0
C105 Eri toimielimet						
TOIMINTATUOTOT	124 066	51 300	59 000	15 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-666 747	-832 438	-756 940	-9 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-542 681	-781 138	-697 940	-11 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-6 247	-3 500	0	0 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-307	0	0	0 %	0	0
C110 Hallinto-osasto						
TOIMINTATUOTOT	31 392	6 000	8 300	38 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-743 498	-644 799	-719 803	12 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-712 106	-638 799	-711 503	11 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	76	0	0	0 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-838	-1 000	0	0 %	0	0
C115 Muut palvelut						
TOIMINTATUOTOT	8 683	7 000	7 000	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-198 245	-215 500	-208 000	-3 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-189 562	-208 500	-201 000	-4 %	0	0
C120 Sisäiset palvelut						
TOIMINTATUOTOT	4 700	4 000	4 000	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-155 538	-168 576	-174 935	4 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-150 838	-164 576	-170 935	4 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-45 756	0	0	0 %	0	0
C125 Projektit						
TOIMINTAKULUT	-23 549	-35 000	-61 300	75 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-23 549	-35 000	-61 300	75 %	0	0
107 ELINVOIMAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	3 181	3 000	3 000	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-221 407	-180 655	-217 239	20 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-218 227	-177 655	-214 239	21 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-369	0	0	0 %	0	0

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
137 TYÖLLISTÄMINEN						
TOIMINTATUOTOT	118 350	106 064	55 500	-48 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-682 323	-686 346	-1 473 019	115 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-563 972	-580 282	-1 417 519	144 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-7 218	0	0	0 %	0	0
138 NUORTEN TYÖPAJA						
TOIMINTATUOTOT	43 486	58 000	32 500	-44 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-120 666	-109 160	-108 658	0 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-77 180	-51 160	-76 158	49 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	1 165	0	0	0 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-208	0	0	0 %	0	0
C300 Sivistys- ja hyvinvointiosaston hallinto						
TOIMINTATUOTOT	509	0	0	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-524 358	-479 556	-521 364	9 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-523 849	-479 556	-521 364	9 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-370	-400	-800	100 %	0	0
C305 Varhaiskasvatus						
TOIMINTATUOTOT	327 182	177 000	159 000	-10 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-3 289 881	-3 357 406	-3 281 155	-2 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 962 699	-3 180 406	-3 122 155	-2 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	102	0	0	0 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-327 605	-433 580	-438 100	1 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-162 319	0	0	0 %	0	0
C310 Perusopetus						
TOIMINTATUOTOT	698 436	502 800	513 050	2 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-7 032 972	-6 482 424	-6 417 504	-1 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6 334 536	-5 979 624	-5 904 454	-1 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	96	0	0	0 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-818 235	-779 300	-788 350	1 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-265 033	0	0	0 %	0	0
C315 Toisen asteen koulutus						
TOIMINTATUOTOT	18 859	6 000	3 700	-38 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-933 087	-782 934	-952 256	22 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-914 228	-776 934	-948 556	22 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-109 592	-117 300	-121 200	3 %	0	0

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
C320 Kansalaisopisto						
TOIMINTATUOTOT	43 001	45 400	36 300	-20 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-247 026	-254 727	-244 197	-4 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-204 026	-209 327	-207 897	-1 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-25 361	-29 200	-26 700	-9 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-18 291	0	0	0 %	0	0
C325 Musiikillinen koulutus						
TOIMINTAKULUT	-59 602	-52 000	-54 000	4 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-59 602	-52 000	-54 000	4 %	0	0
C330 Hyvinvointipalvelut						
TOIMINTATUOTOT	137 334	145 500	123 800	-15 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-786 988	-720 364	-766 564	6 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-649 654	-574 864	-642 764	12 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	40 328	35 000	30 000	-14 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-48 523	-47 300	-52 400	11 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-91 025	0	0	0 %	0	0
C335 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut						
TOIMINTATUOTOT	9 436	31 000	26 000	-16 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-362 036	-349 695	-352 225	1 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-352 600	-318 695	-326 225	2 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-11 179	-13 100	-13 000	-1 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-24 683	0	0	0 %	0	0
C400 Hallinto						
TOIMINTATUOTOT	57 613	0	0	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-365 267	-368 467	-387 420	5 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-307 654	-368 467	-387 420	5 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-351	-300	-300	0 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 272	0	0	0 %	0	0
C405 Kaavoitus ja mittaus						
TOIMINTATUOTOT	27 227	25 000	12 000	-52 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-249 770	-304 525	-242 645	-20 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-222 543	-279 525	-230 645	-17 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-69	-300	-300	0 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-73 046	0	0	0 %	0	0

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%	SU 2026	SU 2027
C410 Yleiset alueet						
TOIMINTATUOTOT	136 982	109 450	107 250	-2 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-532 296	-637 030	-688 886	8 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-395 314	-527 580	-581 636	10 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-1 618	-500	-500	0 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-888 839	0	0	0 %	0	0
C415 Kiinteistöhoito						
TOIMINTATUOTOT	1 949 929	2 036 500	1 428 800	-30 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-787 812	-993 923	-948 977	-5 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 162 116	1 042 577	479 823	-54 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	931	0	0	0 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-51 977	-58 700	-63 270	8 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-361 221	0	0	0 %	0	0
C420 Tilahallintopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	63 961	39 870	47 942	20 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 481 091	-1 478 564	-1 511 622	2 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 417 131	-1 438 694	-1 463 680	2 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	1 404 233	1 455 380	1 480 820	2 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-336	-200	-200	0 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-15 093	0	0	0 %	0	0
C425 Ympäristöterveydenhuolto						
TOIMINTATUOTOT	26 354	28 000	28 000	0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-203 868	-238 600	-253 500	6 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-177 514	-210 600	-225 500	7 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-5 148	-5 600	-5 700	2 %	0	0
C430 Ympäristötoimi						
TOIMINTATUOTOT	48 065	40 000	38 000	-5 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-92 966	-85 820	-103 670	21 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-44 901	-45 820	-65 670	43 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	1 500	0	0	0 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	0	-100	0	0 %	0	0
C435 Rakennusvalvonta						
TOIMINTATUOTOT	26 049	34 500	33 000	-4 %	0	0
TOIMINTAKULUT	-120 521	-151 708	-122 870	-19 %	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-94 472	-117 208	-89 870	-23 %	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOT	518	0	0	0 %	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-931	0	0	0 %	0	0

Rahoituslaskelma

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	4 005	1 630	1 542	1 807	1 845
Satunnaiset erät	15	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-2 284	-5 399	-6 548	-2 315	-3 077
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	195	0	0	160
Käyttöomaisuuden myyntituotot	336	0	15	15	15
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	2 072	-3 574	-4 991	-493	-1 057
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	525	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	6 300	7 600	4 100	4 800
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 320	-2 730	-3 200	-3 400	-3 400
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 800	0	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	-324	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0
Saamisten muutos	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 844	3 570	4 925	700	1 400
RAHAVAROJEN MUUTOS	228	-4	-66	207	343
Lainamäärä, euroja	20 380 000	25 070 000	24 780 000	25 480 000	26 880 000
Lainamäärä/asukas, euroja	3 012	3 687	3 774	3 941	4 222

Hallintokunnat

Yleishallinto

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%
Myyntituotot	8 541	11 500	14 300	24 %
Maksutuotot	12 083	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	85 471	94 800	71 500	-25 %
Muut toimintatuotot	76 412	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	182 508	106 300	85 800	-19 %
Henkilöstökulut	-834 469	-863 110	-933 342	8 %
Palvelujen ostot	-808 790	-912 600	-897 900	-2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 694	-25 200	-26 001	3 %
Avustukset	-100	0	0	0 %
Muut toimintakulut	-130 403	-135 300	-93 700	-31 %
TOIMINTAKULUT	-1 811 457	-1 936 210	-1 950 944	1 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 628 949	-1 829 910	-1 865 144	2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 834	0	0	0 %
VUOSIKATE	-1 627 115	-1 829 910	-1 865 144	2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-46 063	0	0	0 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 673 178	-1 829 910	-1 865 144	2 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 673 178	-1 829 910	-1 865 144	2 %

Elinvoimalautakunta

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%
Myyntituotot	25 916	52 064	5 500	-89 %
Maksutuotot	3 181	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	91 054	70 000	40 500	-42 %
Muut toimintatuotot	44 867	45 000	45 000	0 %
TOIMINTATUOTOT	165 017	167 064	91 000	-46 %
Henkilöstökulut	-400 291	-433 024	-362 236	-16 %
Palvelujen ostot	-147 723	-77 287	-649 480	740 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 112	-22 350	-23 200	4 %
Avustukset	-420 863	-392 500	-683 000	74 %
Muut toimintakulut	-25 408	-51 000	-81 000	59 %
TOIMINTAKULUT	-1 024 396	-976 162	-1 798 916	84 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-859 379	-809 098	-1 707 916	111 %
VUOSIKATE	-859 379	-809 098	-1 707 916	111 %
TILIKAUDEN TULOS	-859 379	-809 098	-1 707 916	111 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-859 379	-809 098	-1 707 916	111 %

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%
Myyntituotot	240 622	263 600	202 900	-23 %
Maksutuotot	535 513	485 000	513 550	6 %
Tuet ja avustukset	330 850	154 700	130 600	-16 %
Muut toimintatuotot	168 299	39 400	44 800	14 %
TOIMINTATUOTOT	1 275 283	942 700	891 850	-5 %
Henkilöstökulut	-10 122 949	-9 530 700	-9 564 144	0 %
Palvelujen ostot	-3 087 792	-2 998 100	-3 061 608	2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-938 093	-1 008 585	-979 363	-3 %
Avustukset	-241 142	-223 000	-205 600	-8 %
Muut toimintakulut	-186 839	-138 900	-219 100	58 %
TOIMINTAKULUT	-14 576 815	-13 899 285	-14 029 815	1 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-13 301 532	-12 956 585	-13 137 965	1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	486	0	0	0 %
VUOSIKATE	-13 301 046	-12 956 585	-13 137 965	1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-561 350	0	0	0 %
TILIKAUDEN TULOS	-13 862 396	-12 956 585	-13 137 965	1 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-13 862 396	-12 956 585	-13 137 965	1 %

Tekninen- ja ympäristölautakunta

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos-%
Myyntituotot	1 490 091	1 540 750	1 556 890	1 %
Maksutuotot	84 590	85 200	77 200	-9 %
Tuet ja avustukset	18 206	7 000	6 000	-14 %
Muut toimintatuotot	2 150 474	2 135 750	1 535 722	-28 %
TOIMINTATUOTOT	3 743 362	3 768 700	3 175 812	-16 %
Henkilöstökulut	-1 974 007	-2 019 675	-2 007 701	-1 %
Palvelujen ostot	-912 428	-1 053 133	-1 146 060	9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-831 930	-957 050	-989 000	3 %
Avustukset	-99 999	-121 980	-110 000	-10 %
Muut toimintakulut	-75 657	-172 500	-77 100	-55 %
TOIMINTAKULUT	-3 894 021	-4 324 338	-4 329 861	0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-150 660	-555 638	-1 154 049	108 %
Rahoitustuotot ja -kulut	5	0	0	0 %
VUOSIKATE	-150 655	-555 638	-1 154 049	108 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 339 471	0	0	0 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 490 126	-555 638	-1 154 049	108 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 490 126	-555 638	-1 154 049	108 %

7 INVESTOINNIT

Investointimäärärahoja on varattu vuodelle 2025 yhteensä 6,5 M€ (netto). Ehdollisten investointihankkeiden määrä on noin 2,5 M€.

Suurin investointikohde on yhteiskoulun alakerran peruskorjaus, johon on varattu vuodelle 2025 yhteensä 1,4 M€. Kohteen vuoden 2024 kustannukset ovat olleet noin 0,2 M€, joten kokonaiskustannukset ovat yhteensä noin 1,6 M€.

Henrikinhovi tulee säilymään Kokemäen sote-pisteenä. Talousarviossa on varattu 0,77 M€ muutostöihin, jolla rakennuksen aulatiloihin ja ruokasaliin rakennetaan tarvittavat terveydenhuollon toimipisteet. Lisäksi talousarviossa on varattu 0,13 M€ määräraha Henrikinhovin osalle. Ko. määrärahalla tarkoitetaan uusia tarvittavilta osin ns. osastokeittiöt.

Kolmanneksi suurin investointikohde on aikanaan päätetty Sasky kuntayhtymää koskeva peruspääoman korotus. Vuodelle 2025 maksuosuus on yhteensä 0,2 M€.

Suunnitelmakauden investointien määrä on laskeva. Osasyynä tähän on se, ettei rakennusten osalta suunnitelmaan ole kirjattu kaikkia tulevana vuosina tapahtuvia peruskorjauksia/kunnostushankkeita, joita erittäin suurella todennäköisyydellä tulee tapahtumaan. Tulevissa talousarvioissa tulee entistä enemmän keskittyä olemassa olevien rakennusten ja rakenteiden peruskorjauksiin korjausvelan kasvun pienentämiseksi.

Investointikohteiden rahoittamiseksi ja vanhojen pitkäaikaisten lainojen lyhentämiseksi kaupunki joutuu ottamaan uutta lainaa vuonna 2025 kaikkiaan 7,6 M€. Aiemmin nostettujen lainojen lyhennykset ovat 3,2 M€, joten lainamäärä kasvaa.

Talousarviovuoden aikana otettavista uusista lainoista päätöksen tekee kaupunginhallitus. Pitkäaikaisen lainan nostoa voidaan talousarviovuoden aikana korvata lyhytaikaisella rahoituksella markkinatilanne huomioiden. Lainamäärän on arvioitu olevan vuoden 2025 lopussa 24,8 M€ eli noin 3 774 euroa/asukas.

Investointikohde/hanke perusteluineen		2025	2026	2027
AINEETOMAT HYÖDYKKEET				
9012	Keskustan osayleiskaava	25 000		
9017	Asemakaavoitus	15 000	15 000	15 000
9060	Rautatieasemakaava	15 000		
9070	Ratahanke			
9034	Ohjelmistovaraus	25 000		
		80 000	15 000	15 000
MAA- JA VESIALUEET				
9002	Maa-alueiden myynti	-15 000	-15 000	-15 000
9002	Maa-alueiden osto	125 000	125 000	125 000
		110 000	110 000	110 000
RAKENNUKSET				
9029	Kiinteistöjen peruskorjausvaraus	70 000	70 000	70 000
9061	Henrikinhovi, kuntosuunnitelman muk työt	135 000	35 000	35 000
	Henrikinhovi, muutostyöt	770 000		
	Kauvatsan päiväkotikoulu/ koulu- ja päiväkotirakennus, ikkunoiden uusiminen			
	Peruskorjauksen yhteydessä 1950-luvulla valmistuneiden koulurakennuksen ja päiväkotirakennuksen alkuperäisiä ikkunoita ei uusittu. Investoinnin tavoitteena on parantaa rakennusten energiatehokkuutta sekä sekä helpottaa ikkunoiden puhdistamista. Tarve ikkunoiden uusimiselle on noussut esiin mm. useissa työpaikkaselvityksissä.		120 000	
	Kauvatsan päiväkotikoulu/ piha-alue			
	Piha-alueen perusparannus ja valaistuksen lisääminen. Piha-alueen epätasaisuuden vuoksi alueen kesä- ja talviaikainen kunnossapito on hankalaa. Tarve toiselle portille päiväkodin aidatulla piha-alueella.			40 000
	Lukio, auditorion perusparannus			
	Tarve tilan perusparannukselle ajan ja muuttuvan toiminnan tarpeita vastaavaksi. Musiikin opetus siirtymässä Yhteiskoulun B-osan alakertaan. Auditoriota vapautumassa hyödynnettävissä luentosalina myös koulupäivien aikana. Aloitetaan perusparannussuunnitelman laatiminen.		15 000	
	Lukio, ikkunoiden uusiminen			
	Vuonna 1977 valmistuneen lukiorakennuksen ikkunat ovat alkuperäiset ja käyttöikänsä päässä.	150 000		
	Lukio, opetustilojen valaistuksen uusiminen			
	Työpaikkaselvityksessä puutteellinen valaistus on noussut esiin turvallisuusriskinä.	25 000		
	Kokemäen yhtenäiskoulu, Tulkki; tilojen perusparannus vaativan monialaisen tuen tarpeisiin.			
	Kokemäen yhtenäiskoulun Tulkkilan toimipisteen tilat tulee saattaa monialaisen vaativan erityisen tuen toiminnan edellytyksiä vastaaviksi. Tarve esteettömille tiloille syksystä 2026 alkaen. Aloitetaan perusparannussuunnitelman laatiminen.	20 000	100 000	
	Yhteiskoulun toimipiste, ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen			
	Koulurakennuksen peruskorjauksessa 2005 jäi uusimatta osa ikkunoista sekä kaksi ulko-ovea. Tarve ikkunoiden ja ovien uusimiselle B-osan remontoinnin yhteydessä. Investoinnin tavoitteena on parantaa koulurakennuksen energiatehokkuutta.	35 000		
9303	Kokemäen yhtenäiskoulu, Yhteiskoulu; B-osan alakerran peruskorjaus jatkuu			
	Rakennetutkimusten edellyttämät korjaustarpeet jatkuvat. Auditorio voidaan näin ollen vapauttaa luento ym. käyttöön myös koulupäivän aikana mahdollistaen tilan ulosvuokraustoiminnan.	1 400 000		
	Vanha yhteiskoulu			
	Ulkoverhouksen ylläpitomaalaus.	90 000		
	Pitkäjärven majan ja saunarakennuksen peruskorjaus			
	Kosteusteknisten kuntotutkimusten pohjalta on laskettu kustannusarvio peruskorjauksen tekemiseksi.		150 000	180 000
	Salonpää			
	Saunarakennuksen perusparannus.			15 000
9302	Uimahalli, kuntotutkimusten edellyttämät työt			
	Kuntotutkimusraportti on valmistunut 30.9.2024. Raportin mukaan osa peruskorjauksista on tehtävä vuoden kuluessa ja osa pidemmän ajan kuluessa. Suunnitelmavuonna 2026 on tarpeen aloittaa perusparannussuunnitelman ja kustannusarvion laatiminen. Uimahallirakennus on valmistunut 1971 ja sen peruskorjaus on valmistunut 2005.	100 000	100 000	
	Tulkkilan toimipiste, puurakennus			
	Ulkoverhouksen ylläpitomaalaus.		20 000	
	Kokemäen yhtenäiskoulu, Tuomaala			
	Vesikatkon uusimistarve.			120 000
	Kokemäen yhtenäiskoulu, Yhteiskoulu ja Tulkki-sali			
	Valmiussuunnitelman mukaisen varavoimahankinnan tekeminen.			
	Keskuskeittiön varavoimahankinta	90 000		
	Tulkki-salin varavoimahankinta	20 000		
	Kokemäen lukio, Kokemäen yhteinäiskoulu, Yhteiskoulu ja vanha yhteiskoulu; lukitusjärjestelmän uusiminen			
	Lukitusjärjestelmä on tarpeen ajanmukaistaa. Avainrekisterin hallinta on haastavaa.		20 000	
	Tulkki-sali, lattiamateriaalin uusiminen			
	Osa vapaa-ajan harrastajista kaipaa pehmeämpää lattiamateriaalia.			90 000
		2 905 000	630 000	550 000

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET				
Kokemäen päiväkotiki Villa Vilinä; pihakatos, hiekkalaatikko ja keinuja				
Päiväkodin pihalla-alueen hiekkalaatikolle tarvitaan pienten lasten turvallisen ulkoilun edesauttamiseksi erillinen aidattu alue pienille lapsille. Alueelle tarvitaan alustavan arvion mukaan pienten lasten ulkoilupedagogiikan toteuttamiseksi pihakatos, hiekkalaatikko ja pari keinuja.				
	15 000	40 000		
Tulkkilan monitoimikenttä ja huoltorakennus				
Tulkki-salin rakentamisen jälkeen talvilajien harrastamisen mahdollisuudet ovat kaventuneet. Kokemäen päiväkotiki Villa Vilinän lasten, Kokemäen yhtenäiskoulun oppilaiden ja Kokemäen lukion opiskelijoiden ulkoilukuntamahdollisuudet ovat riittämättömät. Mahdollisuudet päiväkodin ja koulujen läheisyydessä luisteluun ja jääpeleihin puuttuvat lähes kokonaan. Lähiliikuntapaikan toteuttamiseksi on mahdollisuus hakea valtionavustusta arviolta 30 % kustannuksista.				
Kentän kustannusarvio				
			530 000	
- mahdollinen valtionavustus				
			-160 000	
Huoltorakennus				
			350 000	
Järilänvuoren valaistussaneeraus				
Olemassaoleviin ulkovalaisimiin on vaikea saada enää varaosia. Vanhojen valaisimien valoteho on merkittävästi laskenut.				
Nykyaikaisilla led-valaisimilla käyttökustannusten arvioidaan puolittuvan.				
		35 000		
Järilänvuoren valaistusohjaus				
Automaattisella valaistusohjauksella saadaan lisäsäästöjä, kun pururataa ja hiihtolatuja valaistaan täydellä teholla vain käyttöaikana. Muutoin hämäräaikoina valaistuksena käytetään vain himmeää kustannuksia säästävää valotehoa.				
			17 000	
Tulkkilanpuiston tekonurmikentän valaistus				
Valaistus on nyt toteutettu vanhalla tekniikalla ja varaosien esimerkiksi polttimoiden saatavuus on heikkoa. Nykyaikaisilla led-valaisimilla käyttökustannusten arvioidaan puolittuvan.				
		15 000		
Pitkäjärven yleisurheilukenttä ja tenniskenttä, perusparannus				
Kenttien pintojen ja yleisurheilukentän katsomon perusparannus.				
			100 000	
9200	Katujen rakentaminen ja suunnittelu	120 000	120 000	120 000
9201	Katujen päällystäminen	120 000	120 000	120 000
9202	Katuväläistuksen uusiminen	20 000	20 000	20 000
9220	Puistojen rakentaminen	30 000	30 000	30 000
9223	Jätevedenpuhdistamo, prosessilaitteet	20 000	20 000	20 000
9043	Sadevesilinjojen rakentaminen ja uusiminen	100 000	30 000	30 000
9242	Peipohjan asemaseudun järjestelyt	50 000	100 000	
	Risteentien-Ronkantiin risteyksen parantaminen	30 000		
	Villionsuvannon alueen asfaltointi	50 000		
9236	Lekokadun asfaltointi	50 000		
	Kirkkokallion alueen työt, edellyttävät alueelle suunnitellun teollisuushankkeen toteutumista			
	- Hulevesien viivytysallas ja huoltotie	300 000		
	- Hulevesiviemärit valtaojien tilalle	350 000	350 000	350 000
	- Teollisuustien (Haanoja-Linjatie), Härkisuontien (53-82) ja Linjatien (40-77) rakentaminen	1 900 000		
	- Alueen keyen liikenteen väylä		250 000	
	Heikinkadun ja Laurinkadun parantaminen		60 000	
	Piltontien uusiminen (välillä 1-14)		170 000	
	Hakatiin ja Pyhäkonvantiin peruskorjaus			150 000
	Raitalankadun rakentaminen			80 000
	Teljänkadun uusiminen (välillä 10-21)			90 000
	Ranta-Pereentien uusiminen (välillä 1-25)			300 000
		3 155 000	1 360 000	2 147 000
KALUSTO				
9259	Tekninen kalusto	60 000	70 000	60 000
9262	Ruoka- ja siivouspalvelun kalusto	20 000	20 000	20 000
		80 000	90 000	80 000
KUNTAYHTYMÄOSUUDET				
9018	Sasky peruspääoman korotukset;0,35M€(2021-25) ja 0,15M€(2022-25)	107 500		
9018	Sasky peruspääoman korotus ;uusi 0,38M€ (2023-26)	95 000	95 000	
		202 500	95 000	0
Menot				
		6 547 500	2 315 000	3 077 000
Tulot				
		-15 000	-15 000	-175 000
Netto				
		6 532 500	2 300 000	2 902 000